

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

გაზეთი 24 საათი

სამშაბათი, 1 აპრილი, 2003 წელი. №89 (301)

ფასი 50 თეთრი

პოლიტიკა

აარსაპირი „თანხმობის“ დარბაზში

მოლაპატენო, თქვენ ესროლეთ ზვიად გამსახურდიას! ვინ მოგცათ უფლება, ზვიადზე რომ ლაპარაკობთ? გაგვაგებინეთ, რა სტატუსით ზის აქ ბაკურ გულუა, როინ მეტრეველი და მისი მსგავსი პუტჩისტები? ... ყვიროდნენ ჟურნალისტის სახელი მიგრელი „ზვიადისტები“.

A2

უსხოეთი

ევროკავშირის სამხედრო დახმობი

გუშინ ევროკავშირმა თავისი პირველი სამხედრო ოპერაცია დაიწყო. სამხედრო მისია მკედრონი-ში, რომელსაც აქამდე ნატო ასრულებდა, ორშაბათიდან ევროკავშირმა აიღო თავის თავზე.

A5

ეკონომიკა

„ბრიტიშ მინერალს“ კონტრაქტის დადგენის შესახებ

„ბრიტიშ მინერალს“ კონტრაქტის დადგენის შესახებ. ამას გარდა, „ბრიტიშ მინერალს“ ფრანგი ხელისუფლების დახმობით მოიხდის მოთხოვნებს რეისების რაოდენობის შემცირებასაც.

A6

სამართალი

ქისტ განსასჯელთა პროცესი კვლავ გადმოდის

საზღვრის დამრღვევ ჩვენებთან ერთად, 2002 წლის აგვისტოში დაპატიმრებული ორი დღისეული ქისტის სასამართლო პროცესი, გუშინ საოქო სასამართლოში კიდევ ერთხელ გადაიდო. ამის მიზეზი ბრალდების მხარის, პროკურორ ედმერ ქარჩავას სურვილი გახდა.

A7

საზოგადოება

„ძველი ქალაქი“ ქართული პოლიტიკის ექსპერიმენტი

28 მარტს, საღამოს 10 საათზე ქუთაისში რუსთაველის გამზირისა და მიმდებარე ქუჩების მოსახლეობამ რადიო „ძველი ქალაქი“-ს გადმცემი ანთა დააზიანა. ამ ფაქტთან დაკავშირებით გუშინ „თავისუფლების ინსტიტუტმა“ პრესკონფერენცია მოაწყო.

A8

ანიმლი

თბილისი	14	☀
ქუთაისი	14	☀
ბათუმი	12	☁
სოხუმი	13	☀
ფოთი	13	☀
თელავი	9	☀
ზაგაირდი	14	☀
გორი	8	☀
ახმეტა	10	☀
ჭიათურა	12	☀
ბაზრა	12	☀
სამტრედი	14	☀

უსხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1200
ევრო	2.3008
გირვანქა	3.3377
სტერლინგი	0.0677

შავი ორბი

რეკავ საჰაეროში

„კომუნისმი, ეს არის საბჭოთა ხელისუფლება პლუს მთელი ქვეყნის ელექტროფიკაცია,“ - განაცხადა გასული საუკუნის გარეკრებულე კომუნისტებისთვის უკვდავმა გ.ი. ლენინმა. „ქვეყნის სრული ენერგომომარაგების გარეშე საბაზრო ეკონომიკის აღწერა წარმოუდგენელია.“ - ეს კი უკვე ამ საუკუნის გარეკრებულე ჩვენმა „ენდემურმა“ უკვდავმა, ედუარდ შევარდნაძემ დაასვენა. მოკლედ, საუკუნეები გადის და საჭიროებები არ იცვლება: ელექტროენერგია როგორც კომუნისმის, ისე კაპიტალიზმის აღწერას თანაბრად სჭირდება. მეტიც: უშუალოდ ერთი და მეორეც განხილულია. უფრო მეტიც: ერთი დანგრევა უშუალოდ დაიწყო, მეორის აღწერას კი სწორედ უშუალოდ აფერხებ. რატომ? - მიზეზი ბევრია. თუმცა, ერთი მაინც არსებობს და იქამდე მიდის, რომ დღევანდელი საბაზრო ენერგეტიკის სწორედ ისინი აღწერენ, ვინც „პლუს მთელი ქვეყნის ელექტროფიკაციის“ მოდელს ნერგადა. აქედან გამომდინარე, დასკვნების გაკეთებაც შეუძლებელი იყოფა. უბრალოდ, თვალი რომ გადავახედო დღევანდელი ენერგოსისტემის პირველ პირებს და შესაბამის უწყებებს, უკვე საქმარისზე მეტი საფუძველი გვაგვიჩნდება დასკვნისთვის, რატომ არ გვაქვს და არც შეიძლება გვეძინდეს საჭირო რაოდენობის ელექტროენერგია საჭირო დროის მანძილზე.

რეგულბური ჩინიანები

დარგის დღევანდელი პირველ-კაცი, ბატონი დავით მირცხულავა სისტემისთვის სულაც არ არის შემთხვევითი კადრი. უფრო პირიქით: ბატონი დავითი არა მხოლოდ პროფესიით, არამედ გენეტიკითაც ენერგეტიკოსია და მამისგან - ბატონ ცოტნე მირცხულავასგან ეს საქმიანობა მეტყველებოდაც ერგო. ისტორია დღემდე ამჯობინებს დავით მირცხულავას ნინა საქმიანობაზე, რომლის ერთი მონაკვეთი უცხოეთში მოღვაწეობასაც მოიცავს. საქართველოში მისი სახელი ფართოდ მას შემდეგ გახდა ცნობილი, რაც უეცრად ენერგეტიკის მინისტრის პირველი მოადგილე გახდა. მოგვიანებით კი, მაშინდელი მინისტრის, თემურ გიორგაძის თანამდებობიდან უმძიმესი დარღვევების გამო აბარტების მერე, მირცხულავა მინისტრი ისე გახდა, თითქოს ეს დარღვევები მისი საქმიანობის დროს არ ხდებოდა. მინისტრად დამტკიცების დროს დადებული მირცხულავას პირობა - 2004 წელს სიტყვა „ენერგოკრიზისი“ არავის ეხსობებოდა, დროთა განმავ-

ჩახნულბული თბილისი

ლობაში ჯერ სასაკილო დაპირებად იქცა, მერე - უბილო ხუმრობად, მოგვიანებით - ბოროტ ბრძანებად, სადღესოდ კი აშკარა ცინიზმის ქლუფური დაჰკრავს. ამიტომაც არის, რომ დავითის „გალობანი სინანული-სანი“ აღარავის უღობოს გულს და მისი იმპრინტის საკითხი, დრო-დამდრო, ახალ-ახალი ძალით იფეთქებს ხოლმე. თუმცა, საბოლოოდ, ეს აფეთქებები, როგორც წესი, მირ-

ცხულავას ფიგურას გვერდს უვლის და მის თანამდებობრივ აღსასრულს, ბევრის სურვილის მიუხედავად, ვერავინ მოეწონო. ბატონი დავითისთვისაც, როგორც ჩანს, მინისტრული სული ძალიან ტკბილია და მას იმის ვაჟუცაცობაც არ ჰყოფის, რომ აღიაროს: დღეს სისტემის სამართავად მას არანაირი ბერეკეტი აღარ გაჩნია. რაც შეეხება მოსაზრებას, რომ მან ეს არც უნდა აკეთოს და დარგის

პოლიტიკა უნდა განსაზღვროს, ესეც აბსურდია: დღეს დარგის პოლიტიკის ბაზრის ყველა მოთამაშე - „ეი-ეს“-ი, „იტირა“, „ვინგფილი“ თუ, თქვენ წარმოიდგინეთ, „არმენენერგო“ კი - გაცილებით მეტად განსაზღვრავს, ვიდრე მირცხულავა და მთელი მისი სამინისტრო, ერთად აღებული. **ბაზრქალაზა A3 გვიარდა**

რივარე გადამბა

ბაზრქალაზა

შევაჟა ერყვა: მითხმებოდა მორს, მითხმებოდა სწრაფად, მითხმებოდა მსუბუქად

ბლიცკრიგი ჩაიშალა. ახლა ამერიკული ჯარები სანგრებს თხრიან და ლოდინისათვის ემზადებიან. გზა კუვეიტის საზღვრიდან ფრონტის ხაზამდე მეტისმეტად გაიწვია. იმედი, რომ შოუ, ზუსტი დამიზნების ბომბების მონაწილეობით, მონინალმდევის დანებებისაკენ უბი-გებდა, არ გამართლდა. ომის მეტორმეტე დღეს ბალდამი მაღაზიები ისევ იხსნება. მეტერი ჯერ კარიბჭესთან არ მოსულა. ბალდამდე ჯერ კიდევ 100 კილომეტრი რჩება. ანგლოამერიკულ კოალიციას ამ მანძილის გასაველელად აშკარად არ ყოფნის ძალა. „ისინი მეტისმეტად მსუბუქად შეიარაღებული შევიდნენ. ახლა მათ გადაუდებლად ესაჭიროებათ დამატებითი ძალები,“ - ამბობს ფრანგი სამხედრო ექსპერტი ფრანს გერი. „მათ არასათანადოდ შეაფასეს მონინალმდევის გასამხედროებული ფორმირებების პოტენციალი, განსაკუთრებით, სოფლებსა და პატარა ქალაქებში,“ - აცხადებს ავსტრალიის თავდაცვის მინისტრი, რობერტ შილი. ამერიკასა და იხვლისთან ერთად, ავსტრალია კოალიციის წევრია. სადამის ფაფინებმა 1996 წელს მნიშვნელოვანი რეფორმა განიცადეს და უსწრსოვო, ნახევრადკანონიერი დაჯგუფებიდან დისციპლინირებულ და კარგად შეიარაღებულ დანაყოფებად იქცნენ. ცენტრალური სადაზვერვო სააგენტოს ყოფილი თანამშრომლის თქმით, მათი რიცხვი 100 ათასამდე აღწევს. აშშ-სა და ბრიტანეთს ამჟამად ერყვი სამი დივიზია ჰყავთ, მათგან ერთი ფრონტის ხაზზეა და მიმდებარე ბრძოლებშია ჩართული. იგი საკმაოდ ღრმად შესული ერყვის სიღრმეში და ამიტომ, მომარაგების თვალსაზრისით, პრობლემები ექმნება. „რესპუბლიკური გვარდიის სამი დივიზიის დასამარცხებლად ეს ძალა აშკარად არ არის საკმარისი,“ - განაცხადა საერთაშორისო საქმეთა სამეფო ინსტიტუტის წარმომადგენელმა უილიამ ჰოპკინსონმა. **ბაზრქალაზა A5 გვიარდა**

კვირებს ბიუროს ვეღარ ქრებს

გიორგი ასანიშვილი „ბიუროს ქეფები, როგორც ჩანს, მაპათმა განდის მიმდევრები განდენ და პასიური პროტესტის გზას დაადგენ“, - იხუროს გუშინ კოტე კემულარიამ, როდესაც დინახა, რომ კვირუსის არასებობის გამო, ბიუროს სხდომის ჩატარება ვერ ხერხდებოდა. არადა, არც თუ დიდი ხნის წინათ, საკანონმდებლო ორგანოში სრულიად განსხვავებული სურათი იყო. საპარლამენტო უმრავლესობის დაშლის პირველ ხანებში, როდესაც ფრაქციების რაოდენობა საკრძოლველად გაიზარდა, ხოლო კომიტეტებს ახალი თავმჯდომარეები დაეპატრონნენ, ბიუროს ოთახი დეპუტატებს ვერ იტევდა და საკმარეს სხვა კანონმდებლად ეზიდებოდნენ - ახალ საპარლამენტო სახეებს. „ახალი ხილის“ გემო აინტერესებდათ. მოგვიანებით, ფრანკის უმრავლესობიდან ნაბარტყმა ახალმა უმრავლესობამ ხელისუფლებაში ყოფნით გამოწვეული ყინი ოდნავ რომ მოიკლა, ბიუროს სხდომებზე დამსწრეთა რაოდენობამ გეომეტრიული პროგრესით იწყო კლება. დღეს საქმე იქამდეა მისული, რომ კვირუსის შეგროვება და სხდომის ჩატარება უკვე სერიოზულ პრობლემად არის გადაქცეული. ისე, მაპათმა განდი აქ არაფერ შუაშია: საკითხი მარლამენტოთა უპასუხისმგებლობისა და უდისციპლინობის ფრილშია განსხილველი. **ბაზრქალაზა A2 გვიარდა**

არაბული რაკეტის

სადამ შუსეინის ოჯახი სირიაში არ იმყოფება

სირიულმა და ერაყულმა წყაროებმა კატეგორიულად უარყვეს გავრცელებული ცნობები იმის თაობაზე, რომ სადამ შუსეინის ოჯახი და ახლობლები თავშესაფრის მოსაძებნად სირიაში გადავიდნენ. სირიის მთავრობის პასუხისმგებელ პირთა განცხადებით (რომელიც დღეს საუდის არაბეთის საინფორმაციო საშუალებებით გამოქვეყნდა) აღნიშნული ცნობები, როგორც ჩანს, ისრაელის საავიტიაციო სამსახურთან დაახლოებულმა წყაროებმა გავრცელებეს და ისინი რეგიონში მიმდინარე შეიარაღებულ დაპირისპირებაში სირიის ჩათრევას ისახავენ მიზნად.

სხვათა შორის, დღეს ერაყის ელჩმა რუსეთის ფედერაციაში აბას ხალაფმა პრესკონფერენციაზე აღნიშნა, რომ ერაყის ლიდერი სადამ შუსეინი და მისი ოჯახის წევრები, რა ვითარებაც არ უნდა იყოს, სამშობლოს არასოდეს დატოვებენ.

გაზეთი "ალ-აჰრამი", ეგვიპტე

კოალიციის ჯარებმა მერეთი დაბომბეს

გუშინ ქალაქ ან-ნასირიში გამაგრებულმა შეიარაღებულმა ერაყელებმა და ამერიკის ქვეითთა ორმა დივიზიამ, რომლებიც მდინარე ეფრატის დასავლეთ სანაპიროზე ქალაქ ან-ნასირიის პირდაპირ და ამ ქალაქის სამხრეთ ნაწილში არიან დაბანაკებული, ერთმანეთს რამდენჯერმე გაუხსნეს ცეცხლი.

ტელეკომპანია "ბი-ბი-სი"-ს სპეციალურმა კორესპონდენტმა, რომელიც თან ახლავს საოკუპაციო ჯარებს რეგიონში, აღნიშნა, რომ ან-ნასირიაში გამაგრებულმა ერაყულმა ძალებმა მდინარე ეფრატის აღმოსავლეთ სანაპიროზე დისლოცირებულ ამერიკელი ქვეითთა პოზიციების მისამართით ორგანიზებული შეტევა განახორციელეს, როდესაც ამ უკანასკნელებმა იმ საცხოვრებელი რაიონის ფართომასშტაბიანი დაბომბვები განაგრძეს, რომელიც მხარეთა შორის ერთკვირიანი უსასტიკესი ბრძოლების შემდეგ აგრესორთა ხელში გადავიდა.

სხვათა შორის, ღამეულ ვარსკვლავთა ნათების ფონზე შეუიარაღებელი თვალთვლაც კი შესანიშნავად ჩანდნენ ამერიკულ-ინგლისური "კობრას" ტიპის თვითფრინავები, მათ ჭურვები ჩამოყარეს რამდენიმე საცხოვრებელი შენობის თავზე, რომლებშიც მათი აზრით, მოწინააღმდეგეთა ნაწილები იყვნენ გამაგრებულნი. "ბი-ბი-სი"-ს მიომოხილველმა გუშინდელი შეტევა კვირის უსასტიკეს ბრძოლად შეაფასა. ამას გარდა, ამერიკელმა სამხედროებმა რამდენიმე საცხოვრებელი სახლი გაჩხრიკეს და თავიანთი ქმედება იარაღის საწყობების ძიებით გამართლეს.

აღსანიშნავია, რომ კოალიციის ჯარებმა გასულ შაბათს ან-ნასირიაში მერეთი დაბომბეს მას შემდეგ, რაც ტადარში გამაგრებულმა შეიარაღებულმა ერაყელებმა ცეცხლი გახსნეს. მერეთის დაბომბვა რამდენიმე აფეთქებით დაგვირგვინდა. ამერიკელთა შეფასებით, აღნიშნული მერეთი იარაღის საწყობად იყო გამოყენებული.

გაზეთი "ალ-აჰრამი", ეგვიპტე

ახალი დარტყმის ბაღდადზე

დღეს ერაყის დედაქალაქ ბაღდადისა და მისი გარეუბნების სასტიკი დაბომბვები გაგრძელდა. საინფორმაციო სააგენტო ალ-ჯაზირას სპეციალური კორესპონდენტი ბაღდადიდან იტყობინება, რომ გამაგრებული აფეთქებების ხმა ერაყის დედაქალაქის რამდენიმე რაიონში დილით ერთდროულად გაისმო. კოალიციის ჯარების უმთავრეს სამიზნეს ერაყის ინფორმაციის სამინისტროსა და ამ ქვეყნის ტელევიზიის შენობები წარმოადგენდნენ. თვითმხილველთა განცხადებით, ერაყის ტელევიზიის შენობის ნაწილი სერიოზულად დაზიანდა.

დღეს დილიდან, ერაყის ტელევიზიას შეწყვეტილი ჰქონდა მაუწყებლობა, თუმცა არავინ იცოდა, ეს ინფორმაციის სამინისტროს დაბომბვასთან იყო კავშირი, თუ სხვა რომელიმე უწყების დაზიანებასთან.

ალ-ჯაზირას კორესპონდენტის ცნობით, მოიერიშე თვითფრინავებმა ამჟღავნა მონინაადმდევის საკომუნიკაციო ქსელების აპოლიტიზაციის მიზანი, რის შედეგადაც ბაღდადის რამდენიმე რაიონსა და ქვეყნის სხვა ქალაქებში სატელეფონო კავშირი მოშალა.

ერთი თვითმხილველის თქმით, გუშინ ბაღდადის მახლობლად მდებარე სასოფლო-სამეურნეო ნაკვეთის დაბომბვისას, ოცი მშვიდობიანი მოქალაქე, მათ შორის, თერთმეტი ბავშვი დაიღუპა.

გვიან ღამიდან, იერიშები ერაყის ჩრდილოეთით მდებარე ქალაქ მოსულზე გრძელდებოდა. ამ ქალაქს, ომის დაწყების დღიდან, დაბომბვათა მესამე უძლიერესმა ტალღამ გადაუარა. თვითმხილველთა ინფორმაციით, რამდენიმე ძლიერი აფეთქების შემდეგ მთელი ქალაქი კვამლის სქელ ნისლში იყო გახვეული.

ალ-ჯაზირა, საუდის არაბეთი

შუსეინი სამუდამოდ დამიალება

მუჰამად შაირი, ეგვიპტელი ჟურნალისტი

ავღანეთში ომის დაწყების წინ ამერიკის ადმინისტრაციამ ბინ ლადენის თავი უპირველესი სამიზნედ გამოაცხადა. ეს თერთმეტი სექტემბრის შემდეგ იყო... ავღანეთის ომის შემდეგ კი, ესე იგი, მას მერე, რაც შეერთებული შტატების სამხედრო- შეიარაღებულმა ძალებმა მოსოფლის ამ რეგიონში მტკიცედ მოიკიდეს ფეხი, ბინ ლადენი გაუჩინარდა და მისი სახელი ოფიციალურ პირთა განცხადებებშიდანაც ნელ-ნელა გაქრა. თითქოს, მთავარი მიზანი - მოსოფლის ნომერ პირველი ტერორისტის გაუჩინარება მიღწეულ იქნა და ვნებათაღელვაც მიყუჩდა.

მსგავსი ვითარება ერაყის პრეზიდენტ სადამ შუსეინთან დაკავშირებითაც. ამერიკელთა განცხადებებში მისი სახელი მუდმივად გაისმის. შეერთებული შტატების ადმინისტრაციის წარმომადგენლები ამტკიცებენ, რომ ამჟამინდელი ომის უმთავრეს მიზანს ამ კაცის ფიზიკური განადგურება წარმოადგენს. ერაყის პრეზიდენტი კი ამ დროს თავისი ქვეყნის სატელევიზიო კამერათა წინ მშვიდად პოზირებს, რათა ყველას დაუშტკიცოს, რომ - ჰოპლა, იგი ჯერ კიდევ ცოცხლობს! ამის მიუხედავად, მოვლენათა ლოგიკა გვკარნახობს, რომ, თუ ამერიკელები ერაყშიც საბოლოოდ განმტკიცდნენ, სადამი საუქუნოდ დაიმალება და არა მხოლოდ ამერიკელთა განცხადებებიდან, არამედ პოლიტიკური რადარების ეკრანებიდანაც გაუჩინარდება, რათა თავლსა და ხელს შუა ბინ ლადენის ბედი გაიზიაროს.

ამ მოსაზრებას რამდენიმე ძალზე მნიშვნელოვანი ფაქტორის ანალიზი ამყარებს. თუ ომის წინა პერიოდში ერაყის პოლიტიკური პოზიციის გააზრებას შეეცდებით, ნათლად დავიხსნავთ, რომ სადამ შუსეინს ჯერ კიდევ მაშინ მოეძალა მღელვარე გრძობები, როცა ალყა მის გარშემო ნელ-ნელა დავიწროვდა და ერაყის სახელგანთქმული "უძლეველი მეთაური" ქვეყანაში საერთაშორისო ექსპერტების შემეფასადათა დათანხმდა, მერე მან სამუდ-2-ის ტიპის რაკეტების ლიკვიდაციაზეც განაცხადა თანხმობა, მას შემდეგ, რაც გამოირკვა რომ, ამ რაკეტათა გავრცელების მანძილი გაეროს მთავრადგენილ და დასაშვებ ნორმას აღემატებოდა. ბოლოს კი, ოფიციალურმა ბაღდადმა განაცხადა, რომ მის ხელთ არსებული ქიმიური იარაღი სრულად გაანადგურა.

მომხდარი მოვლენები ამტკიცებს, რომ სადამმა ყველა ღონე იხმარა, რათა ომის აჩრდილი თავისა და ქვეყნისათვის აეცილებინა, თუმცა ეს აჩრდილი საიდანადაც მანაც გამოტყვერა და ახლა რაღა რჩება, როგორ დაიცვას თავი ერაყის მეთაურმა? როცა სადამ შუსეინი საბასგო რეაქციავ მუქარანარევი ტონით საუბრობდა, როგორც ჩანს, ომის დაწყებას მინაც არ ელოდა, რადგან მას მოწინააღმდეგის ყველა მოთხოვნაზე თავისებური პასუხი უქვე გაცემული ჰქონდა. ეს პასუხი მოვლენათა განვითარების ერთ სცენარში იყო ჩანერილი. მეორე სცენარის მიხედვით კი, ომის დაწყების შემთხვევაში, სადამი საიმიდოდ გადაიმალებოდა და მისი ადგილი-სამოფელი არავის ეცოდინებოდა, მისი ვაჟის ქუსაის გარდა, რომელსაც ერაყის შეიარაღებული ძალების მეთაურობა დაევალებოდა. ამით შუსეინი დროებით მაინც შეინარჩუნებდა სიცოცხლეს და ომის პერიოდც შეძლებისდაგვარად გაიმტკიცებდა. ეს ორი ფაქტორი კი ხელს შეუწყობდა ამერიკის ნარეგულირებას. სხვათა შორის, ამ სცენარის რეალურობის ალბათობას, ომის დაწყების შემდეგ, სადამ შუსეინის ეკრანებზე გამოჩენა სულაც არ ამცდრებს. საქმე ისაა, რომ ჩვენ ჯერ კიდევ არ ვიცით, როდისაა ეს კადრები გადაღებული - წინათ თუ ახლა, გუშინ თუ დღეს.

გაზეთი "ალ-აჰრამი", ეგვიპტე

არაბულიდან თარგმანა მიორბი ლოკჰანდისი

ომი გამოსხარებული პაუზა სამხრეთ ერაყს არ ეხება

ლევან ღირსიაშვილი

ბაღდადზე შეტევის შეჩერების მიუხედავად, გუშინ, ერაყის დედაქალაქიდან სამხრეთით 80-100 კილომეტრის დაშორებით, ბრძოლები მაინც გრძელდებოდა. საომარი მოქმედებების ველიდან, სააგენტო "როიტერი" იუწყებოდა, რომ მოწინააღმდეგე ძალებს შორის გააფთრებული შეტაკებები არტილერიისა და მძიმე ტექნიკის გამოყენებით მიმდინარეობდა. დაშორებული აზრით, ბაღდადის სამხრეთში ბრძოლები, შესაძლოა, მოკავშირეთა სტრატეგიული მიზნით აისხნას, რომელიც დედაქალაქის ალყაში მოქცევას ითვალისწინებს. ამის შემდეგ კი, კოალიცია ბაღდადზე შეტევას დროებით შეაჩერებს და აშშ-დან დამატებითი სამხედრო კონტინგენტის - 120 ათასი ჯარისკაცის ჩამოსვლას დაელოდება. სააგენტო "როიტერის" ინფორმაციით, გუშინდელ ბრძოლაში ორივე მხრიდან იყო მსხვერპლი. კოალიციის სარდლობა ერთი ამერიკული ჯარისკაცის სიკვდილს ადასტურებს.

როგორც ჩანს, კოალიციის ხელმძღვანელები ბაღდადზე საპაერო იერიშების ესკალაციას ახდენენ. გუშინ მთელი ღამის განმავლობაში მოკავშირეთა ავიაცია ინტენსიურად განაგრძობდა ბაღდადის შემოგარენის და სტრატეგიული წერტილების, ძირითადად, რესპუბლიკური გვარდიის პოზიციების დაბომბვას. შედეგად, ინფორმაციის სამინისტრო უკვე მთლიანად არის განადგურებული. ასევე ძლიერ დაზიანდა შუსეინის შეილის - ქუსლას სასახლე.

ნასირია

აშშ-ს სამხედრო წარმომადგენლების ცნობით, ერაყის სამხრეთში ქალაქ ნასირიისაკენ კოალიციის დამატებითი ძალები მიემართებიან. ეს სწორედ ის ქალაქია, სადაც გააფთრებული ბრძოლები, უკვე კვირაზე მეტია, გრძელდება. ამასთანავე, "ბი-ბი-სი"-ს ინფორმაციით, ვიდრე მოკავშირეების 5 000-კაციანი შენაერთი ნასირიაში მყოფ ძალებს შეუერთდება, ქალაქში დისლოცირებულმა ამერიკულმა საზღვაო ქვეითებმა ბრძოლებში გარდატეხის შეტანა შეძლეს. მათ ნასირიის სიღრმეში შეღწევა და ეფრატზე კიდევ ერთი ხიდის აღება მოახერხეს. როგორც ცნობილია, ნასირიაში გამარჯვებას უდიდესი სტრატეგიული მნიშვნელობა ენიჭება, რადგან ამის შემდეგ, ბაღდადთან მიახლოებული ძალების ზურგის უზრუნველყოფა შესაძლებელი გახდება.

ნასირიაში შესულმა ამერიკულმა საზღვაო ქვეითმა ერაყელი სამხედროების სახერთნელი ბანაკი აღმოაჩინა. "ბი-ბი-სი"-ს ცნობით, კოალიციის ჯარებმა ბანაკში დიდი რაოდენობით საარტილერიო ჭურვები, ნალმსატყორცნები, ხელყუმბარები და საბრძოლო მასალები იპოვეს. აქვე ინახებოდა აირნიანალები და ინექციები, სავარაუდოდ, შესაძლო ქიმიური შეტევისათვის. აშშ-ს საზღვაო ქვეითების კაპიტნის განცხადებით, ეს ამკარად მიუთითებს იმ ფაქტზე, რომ ერაყი მასობრივი განადგურების იარაღს ფლობს.

მიუხედავად იმისა, რომ კოალიცია ნასირიაში სრული კონტროლის დამყარება, ჯერჯერობით, ვერ მოახერხა, ქალაქის სიღრმეში შესულმა ამერიკულმა საზღვაო ქვეითმა პუ-მანიტარული მისიის განხორციელება უკვე დაიწყო. ისინი მოსახლეობას კავებ პროექტებს, მედიკამენტებს და ტანსაცმელს ურიგებენ. ამით მოკავშირეები მშვიდობიანი მოქალაქეების გულის მოგებას ცდილობენ. ამერიკული სამხედროები აღნიშნავენ, რომ ნასირიის მოსახლეობა მათ მიმართ მკვეთრად ნეგატიურად არის განწყობილი.

მოკაშირებს იმედი აქვთ, რომ დამხმარე ძალის მოსვლის შედეგად, ქალაქის მთლიანად გაკონტროლება ხელს შეუწყობს პუ-მანიტარული ტვირთის განაწილების გაუმჯობესებას, რაც, თავის მხრივ, მოახლებობის მტრულ განწყობას გააჩენს.

კოალიციის წარმატებები

გუშინ დილით, ქალაქ ჰინდიაში აშშ-ს 64-სატანკო პოლკის მე-4 ბატალიონი შევიდა. მიუხედავად იმისა, რომ ერაყელებმა მათ ნალმსატყორცნებით და ავტომატური იარაღით საგრძობი წინააღმდეგობა გაუხსნეს, შედეგად ითქვას, რომ ეს ქალაქი უკიდურესად სწრაფად აშშ-ს ხელში გადავიდა. ჰინდიაში ქუჩის ლოკალური ბრძოლები და გამწმენდი ოპერაციები ხორციელდებოდა. თუმცა, არ არის გაზიარებული, რომ ამ ქალაქშიც უმკაცრის ვარინგე განხორციელდეს და ბრძოლები კვირების მანძილზე გაგრძელდეს. როგორც იტყობინებოდნენ, ამერიკელებს რესპუბლიკური გვარდიის ერთ-ერთი ელიტარული ბრიგადის, "ნაბუქოდონოსორის" მებრძოლებმა გაუხსნეს ცეცხლი. ამ ბრიგადის ძირითადი დისლოკაციის ადგილი სადამის მშობლიური ქალაქი - ტიქრითია.

გარდა ამისა, გუშინვე, აშშ-ს 82-ე და 101 საპაერო-სადესანტო დივიზიებმა და მე-3 ქვეითმა დივიზიამ ალ-

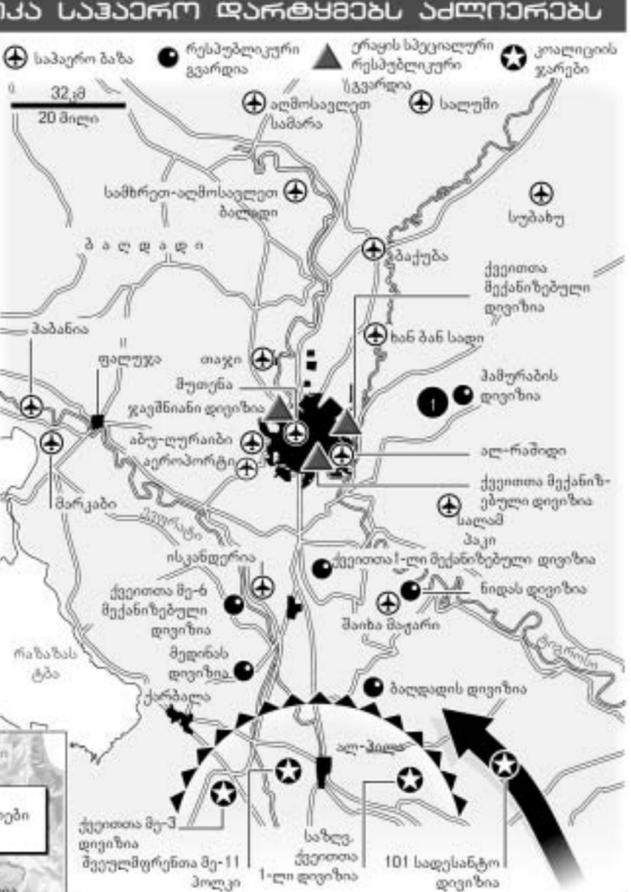

Figure containing numbered points 1-7 with corresponding text descriptions of military events and positions in Iraq.

ნეთშესვენება.

მორივი საპაერო იერიში იწყება.

ყაში მოაქცია ქალაქი ნაჯაფი. ქალაქის მისადგომებიან მოკავშირეებმა 100-ზე მეტი ერაყელი გაანადგურეს.

ბასრასთან ბრიტანელები 30-მა ერაყელმა შეაჩერა

გუშინ ბრიტანული ჯარების შეტევა სამხრეთის სტრატეგიულ ქალაქ ბასრასზე მთელი დღის განმავლობაში გრძელდებოდა. ჯერ კიდევ დღის იწყებოდნენ, რომ ბასრას მისადგომებთან ბრიტანელებმა 30 ერაყელი მებრძოლი ჩაიგდეს ტყვედ და ნარმატებით აგრძელებდნენ სვლას. თუმცა ამის შემდეგ, ბასრამ გამაგრებულმა ერაყის არმიის ნაწილებმა მონინაადმდეგეს ძლიერი წინააღმდეგობა გაუხსნეს და ქალაქისკენ ბრიტანელების სვლა შეაჩერეს. რაოდენ გასაკვირიც არ უნდა იყოს, ბი-ბი-სი-ს ცნობით მონინაადმდეგის შეჩერება სანერგმა გამაგრებულმა 30-მა ერაყელმა მოახერხა.

ისინი შვე ტანსაცმელში იყვნენ გამოწყობილი და ბრიტანული ნაწილებს ნალმტორცნებიდან უხსნიდნენ ცეცხლს. მოგვიანებით გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, ბრიტანელებმა მათი წინააღმდეგობა დაძლიეს, რის შედეგადაც ერაყელებმა პოზიციები მიატოვეს და უკან დაიხიეს.

რიცინი ერაყშიც გამოჩნდა

აშშ-ს არმიის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ ჩრდილო-აღმოსავლეთ ერაყში მოკავშირეები მიტოვებულ ბანაკს ნაწყენდნენ, სადაც ერაყელები მოწმამოვ ნივთიერებებს, მათ შორის - რიცინს, ანარმოვნიდნენ. სამხედროების განმარტებით, ირანის საზღვართან ახლოს განლაგებული ბანაკი ისლამურ რადიკალურ დაჯგუფებას "ანსარ ალ-ისლამ" ეკუთვნოდა. ეს ორგანიზაცია, აშშ-ს ცენტრალური სადაზვერ-

ეო სააგენტოს მტკიცებით, "ალ-ქაიდასთან" მჭიდროდ თანამშრომლობს.

აშშ-ს შეიარაღებული ძალების გაერთიანებული შტაბების ხელმძღვანელების გენერალ რინარდ მაიერის განცხადებით, ამერიკულმა სამხედროებმა და ქურთმა ფემარტებმა ავიაციის დახმარებით ბანაკში შეჭრა შეძლეს. დღეს მას მთლიანად კოალიციის ძალებს აკონტროლებს. მაიერის თქმით, ბანაკში მრავალი მინისქვეშა გვირაბია გათხრილი. კოალიციის ძალებს ტერიტორიის სრულად ერთკვლევასათვის, სულ ცოტა, ერთი კვირა მინაც დასჭირდება. გენერალმა განაცხადა, რომ ბანაკში ნაპოვნი მოკლულ მებრძოლთა გვამები არც ერაყელებს და რომ ირანელებს არ გვანან. ამერიკელები დარწმუნებული არიან, რომ ბანაკში "ალ-ქაიდას" მებრძოლები იყვნენ გამაგრებული.

შახიდების რაოდენობა იზრდება

გუშინ "ნიუ-იორკ ტაიმსმა" გაავრცელა ინფორმაცია, რომლის თანახმადაც 23 არაბული ქვეყნიდან, უკვე 4 ათასმა მოხალისემ ერაყში ამერიკელების წინააღმდეგ თვითმკვლელური ტერაქტების განხორციელების სურვილი გამოთქვა. გაზეთის ცნობით, ამის თაობაზე ერაყის შეიარაღებული ძალების გენერალმა ჰაზიმ არ-რავიმ განაცხადა. მან თავის გაოსვლაში ასხუნა ალი ჰამედ ან-ნამანი - ჯარისკაცი, რომელიც შაბათს ნაჯაფთან პოლკის თავი იპყეთქა და სამი ამერიკელის სიცოცხლეც შეინორა. გენერალმა განაცხადა, რომ მის მაგალითს სულ მალე ათასობით ერაყელი და მოძმე მუსულმანი მოსაძაფს. "მათ დაიფიცეს, რომ არასდროს დაბრუნდებიან სამშობლოში და, მონამეობრივი აქტის აღსრულების შედეგად, თავიანთ გვამებს ერაყში დატოვებენ. ჩვენი ვალა, ნებისმიერ ფასად მტერი ერაყიდან გაავსეკო", - განაცხადა გენერალმა რავიმ.

ტერაქტებიდან რამდენიმე საათის შემდეგ, ერაყის პრეზიდენტმა სადამ შუსეინმა ერაყელ კამიკაძეს სიკვდილის შემდეგ პოლკოვნიკის სამხედრო ნოდება მიანიჭა და მის ოჯახს 35 ათასი დოლარი გადასცა. სადამმა განაცხადა, რომ ერაყელების და სხვა არაბების ბატალიონები მზად არიან, მის მაგალითს მიზამონ. "აშშ შემოთქვამს იმ ფაქტით, რომ ერაყში, შესაძლოა, ტერაქტების ტალღა აჯორდეს ამერიკის შეიარაღებული ძალების წინააღმდეგ, რომლებიც, მართალია, უფრო სრულყოფილ იარაღსა და ტექნოლოგიებს ფლობენ, მაგრამ ფანატიკოსების წინააღმდეგ უძლიერეს არიან." - ნათქვამია "ნიუ-იორკ ტაიმსში."

შეძევს ირაყზე: მიტისმეტად ზორს, მიტისმეტად სწრაფად, მიტისმეტად მსაბუნჯად

ვირუსი „სარსი“, სწრაფად ვრცელდება

პირველი გამოცხადება

ძალის დაკარგობამ ვაშინგტონში მწვავე დებატები გამოიწვია იმის თაობაზე, ვისი ბრალია ომისათვის არასათანადოდ მომზადება. კრიტიკოსთა პირველი სამიზნე აშშ-ს თავდაცვის მინისტრი, დონალდ რამსფელდი გახდა.

ერაყის მარშით გავლა არ გამოვიდა

„ეს პაუზა არ ნიშნავს იმას, რომ საქმე ცუდადაა, — განაცხადა ჰოპკინსონმა, — მაგრამ აშკარაა, რომ ყველაფერი არც ისე კარგად მიდის, როგორც რამსფელდი იმედოვნებდა“.

ამერიკელი ქვეითთა მეოთხე დივიზია, რომელიც არმიის ყველაზე თანამედროვე დანაყოფს წარმოადგენს, ამჟამად კუვეიტისაკენ მიემართება, მაგრამ ბრძოლის ველზე ან ზურგის დასაცავად მის დისლოცირებას ორი კვირა მაინც დასჭირდება.

ზოგიერთი ქვედანაყოფი იძულებული გახდა, ფრონტის წინა ხაზიდან უკან დაეხია და იმ ქალაქებზე კონტროლის დასამყარებლად ჩაბმულიყო ბრძოლაში, რომლებიც მათ უკვე გაიარეს. მოლოდინის საწინააღმდეგვოდ, ერაყელები გამათავისუფლებლებს სიხარულით არ შეხვდნენ.

„აშკარაა, რომ ამერიკელები სერიოზულ გადაჯვადებებს ახორციელებენ. მათ ახლა უნებურ იზრუნონ იმაზე, რასაც დარე ყურადღება არ მიაქციეს,“ — ამბობს ვერი („ცხადია, რომ ერაყელები მოკავშირეებს მნიშვნელოვან წინააღმდეგობას გაუწევენ“).

ბრიტანელი სამხედრო ექსპერტი, ფლიპ მიჩელი აცხადებს, რომ არანაირი შეყოვნება არ ყოფილა და ეს ყველაფერი მედიის გამოგონებია.

„სამხედრო კამპანია გრძელდება, ნასირისა და ნაჯაფის ორგანოები აქტიური მოქმედება მიმდინარეობს. ალბათ, იყო რაღაც გადაჯვადება, რათა მომარაგების გზები უკეთ ყოფილიყო დაცული, მაგრამ პაუზაზე საუბარი ზედმეტია,“ — ამბობს მიჩელი.

„დამატებითი ძალების გადასროლა ორი-სამი კვირა მაინც დასჭირდება. ის ძალები, რომლებიც უკვე დისლოცირებულია, მეტყვეობს დანაშაულის ხნით ვერ გადაადგები“.

„ყველაზე იოლმა მეთოდმა არ იმუშავა, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ გეგმამ მარცხი განიცადა,“ — განაცხადა ბრიტანეთის სამხედრო კვლევების სამეცნიერო ინსტიტუტის ექსპერტმა მაიკლ კოდნერმა. „მაღალრისკიანი, მაგრამ მაღალ-შედეგიანი გეგმის გამოყენებას არ იტყობენ, როდესაც გაქვს ალტერნატიული გეგმაც, რომელსაც შეგიძლია მიმართო, თუ პირველი, სარისკო გეგმა წავარდება. ამ პრობლემას ჩვენ კოსოვოშიც ნავაწყვდით. იმ შემთხვევისათვის, თუ სამხედრო კამპანია შედეგს არ გამოიღებდა, ჩვენ სახმელეთო ჯარები არ გვყავდა მზად,“ — განაცხადა კოდნერმა.

ერაყის რესპუბლიკური გვარდია მოკავშირეები დაბომბვებს ბაღდადის ირგვლივ, სანგრებში ჩამჯდარი ხვდება. სანგრები და სხვა თავდაცვითი საშუალებები მას ჩვეულებრივი ბომბებისაგან იცავს. თუმცა, ამერიკის

კავალერიის მთელი ძალით აშშ არ იყენებს მის ხელთ არსებულ ყველა საშუალებას. იგი არ ანადგურებს ერაყში არსებულ ინფრასტრუქტურას.

ჯერ არავის უთქვამს, რომ ბაღდადის გადსარჩენად აუცილებელია მისი განადგურება, როგორც ამას ვიეტნამში ამბობდნენ. ამის გაკეთება ნიშნავს, რომ ბრძოლას ერაყელების გულგებობისთვის ამერიკელები საბოლოოდ წააგებენ.

„ყველაზე მოულოდნელი იყო ის, რომ ერაყელმა ხალხმა მოკავშირეების მხარე არ დაიკავა, — ამბობს ჰოპკინსონი — ამტკიცებდნენ, რომ ერაყის ქალაქების ქუჩებში ერაყული ქაშაღები ჩვენს ჯარისკაცებს ყველა ვიწრო გზაზე დაბომბებენ. ეს არ მოხდა სამხედრო ძვლებს“.

„ეს, მითუმეტეს, არ მოხდება ბაღდადის საბომბვა,“ — დასძინა მან.

ჰონგ-კონგში უსაფრთხოების უმკაცრეს ზომებს მიმართის

მას შემდეგ, რაც მსოფლიო პირველად შეიტყო ახალი ვირუსის „სარსი“ (მწვე რესპირატორული სინდრომი) შესახებ, ამ ვირუსით უკვე 1500-ზე მეტი ადამიანი დაავადდა და 54 გარდაიცვალა.

ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ საგანგებო გავრცელება დაავადების შესახებ ყველა ქვეყანაში გაავრცელა. ექიმები კვლავინდებურად აცხადებენ, რომ ვირუსის აგებულება და მისი წარმოშობა უცნობია. გუშინ პირველად გამოითქვა ვარაუდი, რომ ვირუსი, შესაძლოა, ცხოველური წარმოშობისა იყოს. მეორე მოსაზრებით, „სარსი“ იმ ვირუსის მუსტაციაა, რომელიც ჩვეულებრივ გაცივებას იწვევს. დაავადება მართლაც გაცივების სიმპტომებით იწყება.

დაავადების გავრცელების ეპიცენტრი ჰონგ-კონგია. „სარსის“ პირველი შემთხვევა გასულა წლის ნოემბერში სწორედ აქ დაფიქსირდა. მართალია, ვირუსი უკვე გავრცელდა მსოფლიოს, სულ ცოტა, 15

ქვეყანაში, მის „ზუდედ“ კვლავინდებურად ჩინეთი, უფრო ზუსტად ჰონგ-კონგი რჩება. დაავადების 213 შემთხვევა სწორედ ამ ქალაქის ერთ-ერთ უბანში, „ელი გარდენში“ დაფიქსირდა, მათი ნახევარი კი - მხოლოდ ერთ საცხოვრებელ კორპუსში. ხელისუფლებამ ამ კორპუსს სანიტარული კორდონი შემოავლო და უმკაცრესი კარანტინი გამოაცხადა, თუმცა, მოზინადრეთა უმრავლესობამ გაქცევა მაინც მოახერხა. მოსახლეობა შიშობს, რომ ვირუსი მიტევება სწრაფად გავრცელდეს, მით უმეტეს, რომ ექიმებმა ჯერ კიდევ ვერ დაადგინეს, რა გზით ხდება მისი გადაცემა.

„სარსი“ პანიკას არა მხოლოდ ჩინეთში იწვევს. გუშინ არაერთი დასავლური გაზეთი გამოვიდა მონადეებით - ჩინეთის მიმართულებით ყველა ავიარების გადაადგო. ჩინეთის ხელისუფლებას ინფორმაციის გასაადვილებლად ადამიანთა უმრავლესობა დაავადების გავრცელების რეალურ სურათს შესწავლას ართულებს.

ევროკავშირის სახმადგრო დეზიუტი

გუშინ ევროკავშირმა თავისი პირველი სახმადგრო ოპერაცია დაიწყო. სამშვიდობო მისია მაკედონიაში, რომელსაც აქამდე ნატო ასრულებდა, ორშაბათიდან ევროკავშირმა აიღო თავის თავზე.

ხავერდ სოლანა, ჯორჯ რობერტსონი და ზორის ტრაიკოვსკი.

„ოპერაცია „კონკორდია“ მაკედონიაში სამასამდე მსუბუქად შეიარაღებული სამხედრო და სამოქალაქო პერსონალის განათავსებას გულისხმობს, რომლებიც ვითარებაზე დაკვირვებას მოახდენენ და, ალბანელებსა და მაკედონელებს შორის კონფლიქტის წარმოქმნის შემთხვევაში, მათ დაშორებონებს შეეცდებიან.“

ოპერაციაში ევროკავშირის წევრი და კანდიდატი 27 ქვეყნის ჯარისკაცები მიიღებენ მონაწილეობას, მას სათავეში ფრანგი გენერალი უდგას.

„კონკორდიას“ დანაშაულის აღსანიშნავი საზეიმო ცერემონია გუშინ, მაკედონიის დედაქალაქ სკოპიეში გაიმართა. „ეუფორ“-ის შტაბ-ბინაზე ევროკავშირის დროშა აღიმართა. მართალია, მისი თავისი მასშტაბებით საკმაოდ მცირეა, მაგრამ, ევროკავშირის წარმომადგენელთა განცხადებით, იგი გაცილებით უფრო მსხვილ და კომპლექსურ ოპერაციებს დაუდებს სათავეს.

„იმიტომ, რომ ჩემს ქვეყანაში ეს უკანასკნელი სამშვიდობო ოპერაცია იქნება,“ — განაცხადა საზეიმო

ცერემონიაზე მაკედონიის პრემიერ-მინისტრმა.

„კონკორდიას“ დანაშაულის აღსანიშნავი საზეიმო ცერემონია გუშინ, მაკედონიის დედაქალაქ სკოპიეში გაიმართა. „ეუფორ“-ის შტაბ-ბინაზე ევროკავშირის დროშა აღიმართა. მართალია, მისი თავისი მასშტაბებით საკმაოდ მცირეა, მაგრამ, ევროკავშირის წარმომადგენელთა განცხადებით, იგი გაცილებით უფრო მსხვილ და კომპლექსურ ოპერაციებს დაუდებს სათავეს.“

ნისი სამშვიდობო ოპერაცია, რომელიც გაცილებით უფრო მასშტაბურია. ნახევარკუნძულზე ათი წლის მანძილზე მიმდინარე სისხლისმღვრელი ომების დროს, ევროკავშირმა, სამხედრო თვალსაზრისით, სრული არაკომპეტენტურობა გამოავლინა. ამის შედეგად, კონფლიქტების ჩახშობა ამერიკელებს მოუწიათ. ბალკანეთის ფრასკოს შემდეგ ევროკავშირში სწრაფი რეაგირების ძალების შექმნის იდეა გაჩნდა. ეს ინიციატივა, ევროპული 60-ათასიანი კორპუსის შექმნას გულისხმობს, რომელსაც შეეძლება, სამშვიდობო ოპერაცია მსოფლიოს ნებისმიერ ნერტილში განახორციელოს.

მიუხედავად იმისა, რომ ევროკავშირის დამოუკიდებელი სამხედრო კომპონენტის შექმნა სურს, „კონკორდია“ ნატოს გარეშე მაინც არ განხორციელებულა. მთელი სამხედრო ოპერაცია ნატო-ს შტაბ-ბინაში დაიგეგმა და მას საერთო ხელმძღვანელობას ნატო-ს გენერალი, გერმანიის რაინერ ფასტი უწევს.

მაკედონიაში შეიარაღებული კონფლიქტი 2001 წელს დაიწყო, მას შემდეგ, რაც ალბანელებმა მეთი უფლებები მოითხოვეს. ორმილიონიანი ქვეყანაში ალბანელები მოსახლეობის მესამედს შეადგენენ. კონფლიქტი სამშვიდობო შეთანხმებით დასრულდა. შეთანხმება, რომელიც დასავლეთის შუამავლობით შედგა, ქვეყნის კონსტიტუციის შეცვლას, ალბანელებისათვის მეთი უფლებებზე

რელი ომების დროს, ევროკავშირმა, სამხედრო თვალსაზრისით, სრული არაკომპეტენტურობა გამოავლინა. ამის შედეგად, კონფლიქტების ჩახშობა ამერიკელებს მოუწიათ. ბალკანეთის ფრასკოს შემდეგ ევროკავშირში სწრაფი რეაგირების ძალების შექმნის იდეა გაჩნდა. ეს ინიციატივა, ევროპული 60-ათასიანი კორპუსის შექმნას გულისხმობს, რომელსაც შეეძლება, სამშვიდობო ოპერაცია მსოფლიოს ნებისმიერ ნერტილში განახორციელოს. მიუხედავად იმისა, რომ ევროკავშირის დამოუკიდებელი სამხედრო კომპონენტის შექმნა სურს, „კონკორდია“ ნატოს გარეშე მაინც არ განხორციელებულა. მთელი სამხედრო ოპერაცია ნატო-ს შტაბ-ბინაში დაიგეგმა და მას საერთო ხელმძღვანელობას ნატო-ს გენერალი, გერმანიის რაინერ ფასტი უწევს. მაკედონიაში შეიარაღებული კონფლიქტი 2001 წელს დაიწყო, მას შემდეგ, რაც ალბანელებმა მეთი უფლებები მოითხოვეს. ორმილიონიანი ქვეყანაში ალბანელები მოსახლეობის მესამედს შეადგენენ. კონფლიქტი სამშვიდობო შეთანხმებით დასრულდა. შეთანხმება, რომელიც დასავლეთის შუამავლობით შედგა, ქვეყნის კონსტიტუციის შეცვლას, ალბანელებისათვის მეთი უფლებებზე

ბის მიცემას და ყოფილი პარტიზანების ამინსტირებას ითვალისწინებდა. პარტიზანებიდან იარაღის ამოღების ოპერაცია მაშინ ნატო-მ განახორციელა.

შეთანხმების შემდეგ, პარტიზანების ნაწილი პოლიტიკაში გახდა და დღეს ისინი, მაკედონურ პარტიასთან ერთად, ქვეყნის მმართველ კლასს შეადგენენ, მეორე ნაწილმა კი იარაღის დაყრაზე უარი განაცხადა. მათ კოსოვოდან გამოქცეული ალბანელები შეუერთდნენ. ახლა ისინი აცხადებენ, რომ პოლიტიკური მიზნებისათვის იბრძებიან, თუმცა მოსახლეობის უმეტესობა მათ ჩვეულებრივ ყაჩაღებად მიიჩნევს. შეიარაღებული ბანდები განსაკუთრებით აქტიურად ქვეყნის დასავლეთ ნაწილში მოქმედებენ. ქვეყნის ამ ნაწილის მოსახლეობა მუდმივ შიშის ქვეშ ცხოვრობს.

ევროკავშირის სამშვიდობო მისია დასავლეთ მაკედონიაში იმოქმედებს. მცირე ჯგუფები, 4 კაცის შემადგენლობით, და უფრო დიდი რაზმები 8 კაცის შემადგენლობით ტერიტორიის პატრულირებას განახორციელებენ. საჭიროების შემთხვევაში, ისინი დაპირისპირებულ მხარეთა დაშორებონებსაც შეეცადებიან.

როიტერი, ასოვიტედ პრესი

რისი ეზონდით ირაყი მივრევთ

რაქო ბახაქანი

ერაყში საბრძოლო მოქმედებები, თითქმის ორი კვირაა, რაც მიმდინარეობს, მაგრამ ომს მისი მეზობლებისათვის ის საშინელი შედეგები ჯერჯერობით არ მოუტანია, რომლის შესახებ თავად რეგიონის სახელმწიფოები და დასავლელი ექსპერტები ლაპარაკობდნენ. ქვეითის გარდა, ერაყს არც ერთ მათგანზე არ მიუტანია იერიში და მიუზღველოვანი ზარალის მიყენება ვერც მისთვის შეძლო. რაც შეეხება ერაყელი ლტოლვილების უზარმაზარ ნაკადს, არც ეს პროგნოზი გამართლდა და ერაყელები მეზობელ ქვეყნებს არ მიწყობიან. რეგიონში მხოლოდ მრავალათასიანი მიტინგები იმართება, რაც ავტორიტარული მმართველების შემფოთებას იწვევს, რადგან ბევრი მათგანი ამერიკას ღიად ან ფარულად მხარს უჭერს.

ტი შეწყვიტოს. „ჩვენ იარაღით ამგვარ ვაჭრობას მტრულ ნაბიჯად განვიხილავთ და სირიის მთავრობას პასუხს ვაგებინებთ“, — დასძინა რამსფელდმა. სირიის მისამართით აშშ-ს სახელმწიფო მდივნის კოლან პაუელის განცხადებამ რეგიონში მღელვარება კიდევ უფრო გააძლიერა. რამსფელდის მსგავსად, დამასკო იარაღით ვაჭრობაში პაუელმაც დაადასტურა. „სირია... ახლა კრიტიკული არჩევანის წინაშე დგას“, — ხაზგასმით აღნიშნა მან.

ირანისა და ახლო აღმოსავლეთის სხვა მმართველებმა რამდენჯერმე განაცხადეს, რომ ერაყში ომის შეწყვეტა სურთ, მაგრამ ამერიკა, ფაქტობრივად, არც ერთ მათგანს განსაკუთრებული სიმშვიდით არ გაუტრიატიკებია. გაცილებით რადიკალური სტატუსი იბეჭდებოდა არაბულ კორპუსში, სადაც მშვიდობიან მოსახლეობაში მსხვერპლის ამსახველი სურათები კიდევ უფრო აძლიერებდა არაბებისა და ირანელების რისხვას, ერთი მხრივ, ომის და, მეორე მხრივ, თავიანთი მთავრობების მიმართ, რომლებმაც უფრო ხისტი პოზიცია არ დაიკავეს.

რისი ეზონდით ირაყი მივრევთ

საქრებულოს შენახვა დედაქალაქის ბიუჯეტს ძვირი უჯდება

თბილისის მეორე მონვევის საკრებულოს შენახვა დედაქალაქის ბიუჯეტს უფრო ძვირი უჯდება, ვიდრე პირველი მონვევის საკრებულოს. წინა მონვევის საკრებულოს შტაბში 52 ადამიანი იყო, წლეულს კი 62-ია. საკრებულოს წლეულს ხელშეკრულებით 67 სპეციალისტი ჰყავს აყვანილი, ხოლო წინა მონვევის საკრებულოში 54 იყო. გარდა ამისა, მეორე მონვევის საკრებულოში 6 მუდმივმოქმედი და 9 დროებითი კომისიაა.

ერთ-ერთ სხდომაზე საკრებულოს ფრაქცია „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრმა, პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის ხელმძღვანელმა რომან გოციანიძემ

თვითმმართველობის ორგანოში ასეთი მრავალრიცხოვანი დროებითი კომისიების შექმნა გააპროტესტა და „დროებითი კომისიების არათავდგომარეობა კომისიის“ შექმნის ინიციატივითაც გამოვიდა.

საკრებულოს ოთახების რემონტისთვის ბიუჯეტიდან 300 ათას ლარამდე დაიხარჯა. ამ მონვევის საკრებულოს სამივე ლინეო ხარჯდება 3 თვეში 9353 ლარი შეადგინა, შარშან კი - 5 თვეში სამივე ლინეო ხარჯები 6115 ლარი იყო.

ახალი მონვევის საკრებულოს აპარატში სულ 129 სამტატო ერთეულია, ხოლო მერის აპარატში - 111.

მედია-ნოუსი

მოკლედ

თბილისი. „ვი-ი-ეს თელასი“ 2 აპრილიდან უმრცხველო აბონენტებისთვის ელექტრომომარაგების შეწყვეტას გეგმავს. კომპანიის გენერალური დირექტორის ივანე ირინაძის განცხადებით, „ვი-ი-ეს“-მა არაერთხელ მიმართა სემექს-ს ამ ტიპის აბონენტობის მოხარებული ელექტროენერჯის დარცხვის წესის დამტკიცების თაობაზე, თუმცა - უშედეგოდ. ამასობაში სემექს-ის წევრი დემურ ჩიჩხაძეც აცხადებს, რომ ამით „ვი-ი-ეს თელასი“ კონსტიტუციის დარღვევს. „საკონსტიტუციო სასამართლომ უმრცხველო აბონენტებისთვის დაწესებული ფიქსირებული გადასახადი სამი თვის წინ გააუქმა. ამასობაში „ვი-ი-ეს თელასი“ შეეძლო, ესრე დაეინილი 30 ათას აბონენტის გამორცხველანებაზე, - მიჩნევს იგი. **„24 საათი“**

თბილისი. რუსეთთან დამაკავშირებელი ელექტროგადამცემი ხაზი „კავკასიონი“ დროებით სქემით ჩართო. სათბომ-ენერგეტიკის სამინისტროში განაცხადეს, რომ რძმდღეა მუშაობა და-ნიანებული ხაზის აღდგენაზე, რომელიც, საგარეოდ, ორ დღეში დასრულდება. **მედია-ნოუსი**

თბილისი. 12 აპრილს საერთაშორისო საავტოტო ფონდისთვის ანგარიშის წარსადგენად ვაშინგტონში გაემგზავრება საქართველოს ფინანსთა მინისტრი მირან გოგიაშვილი. 12-13 აპრილს დაგეგმილ შეხვედრებზე განიხილება მისთვის ბოლო მემორანდუმით გათვალისწინებული რეკომენდაციების შესრულების მდგომარეობა და გადაწყდება, გააგრძელებს თუ არა ფონდი თავის პროგრამას საქართველოში. **მედია-ნოუსი**

თბილისი. ევროკავშირმა „ტასის“-ის პროგრამის ფარგლებში საქართველოს 28 მილიონი ევროს ოდენობის გრანტი გამოყო. ამის შესახებ საქართველოს პრეზიდენტს ევროკავშირში საქართველოს ელჩმა კრეტ ზალდასტანშვილმა აცხადა. წელს გამოყოფილი თანხა შარშანდელ დანახვების 40 პროცენტით აღემატება. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროს ინფორმაციით, ელქტრომომარაგების შეფერხება ს/ს „ფეროში“ დღეში 50-60 ათასი დოლარის, ხოლო ს/ს „ჭიათურის განუწევი“- 15-18 ათასი დოლარის ზარალს იწვევს. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. ფოთის საზღვაო პორტში გრძელდება განაცხადების მიღება მე-3/4, მე-5 და მე-8 ტერმინალების იჯარაზე. 10 აპრილს სატენდერო კომისია გამოავლენს გამარჯვებულს. ისინი 10 წლის ვადით ტერმინალების იჯარით აუღები უფლებას მიიღებენ, ხოლო ტენდერების შედეგები 13 მაისს გამოცხადდება. **კავკას-პრესი**

თბილისი. მეწარმეთა პოლიტიკური გაერთიანება აღმასრულებელ ხელისუფლებას სთავაზობს შიდა ვაჭრის სახელმწიფო ქონებით გასტუმრებას. როგორც გაერთიანების თავმჯდომარე მონიუ ზარნაძემ გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, მეწარმეები ეკონომიკურად დაზარალებული მოქალაქეებისთვის საკომპენსაციო ფონდის შექმნას აპირებენ, რომლის სახსრებიც კაპიტალიზ მიჯარობის მიერ ფონდისთვის გადახდილი სახელმწიფო სანარმოთა აქციებით შეიქნება. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. პარლამენტმა მესამე მოსმენით მიიღო საბაჟო კოდექსში ცვლილებები. აღნიშნული ცვლილებები ითვალისწინებს იმპორტირებულ საქონელზე დარიცხული საბაჟო გადასახადის ერთეული ბანკის ანგარიშიდან ხაზინის ანგარიშზე გადარიცხვის აკრძალვას მანამ, სანამ საქონელი რეალურად არ გამოიყვებს სახელმწიფო საზღვარს. **კავკას-პრესი**

სკს „დავნიკა. პარამლომია, ნოლიდილი და კავშირები“
სამართლებრივი, საზიანსო და მართვის კონსულტაციები

ტელ: 552151
ფაქსი: 552101
ელ-ფოსტა: office@dvnk.ge

www.dvnk.ge

მონიტორინგი

პროგნოზები თვალისასახვევად

გთხოვთ, მიაქციეთ ყურადღება, რომ სახელმწიფო და ცენტრალური ბიუჯეტის შემოსავლების პროგნოზები შემცირებულია 9 მილიონი ლარით. შემცირდა არასავალდახანოდ შემოსავლების პირველი კვარტლის პროგნოზი. ამის გამო გაუფუჯრებდა შემოსავლების პროგნოზების შესრულების მაჩვენებელი. ბუნებრივია, ეს გაკეთდა შემოსავლების გეგმის უკეთ შესრულების მიზნით.

ჩვენებელი	ნოემბერი 2003 წ.	ნოემბერი 2002 წ.	ნოემბერი 2001 წ.	% 2002 წ. 2001 წ.	% 2003 წ. 2002 წ.
სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულება	1127.4	243.46	87.36	17%	77%
ცენტრალური ბიუჯეტის შესრულება და ერთეული	833.7	177.38	132.90	16%	75%
საფინანსოების შესრულება	659.9	151.98	119.6	18%	79%
ინფრასტრუქტურის შესრულება	78.4	26.7	6.36	8%	24%
კარგები	95.4	7.7	6.95	7%	90%
საფინანსოების ერთეული	244.2	53.84	46.31	19%	80%
საგარეო ერთეული	49.5	12.23	7.94	16%	65%
დეფიციტის დაფარვის ხარისხი	239.8	75.17	52.35	22%	70%
კარგების ხარისხი	8.5	2	1.96	23%	98%
სახარისხი ცენტრალური ბიუჯეტის შესრულება	22	13.5	8.43	39%	62%
ცენტრალური ბიუჯეტის შესრულება	40	27.24	19.51	48%	72%
საფინანსოების შესრულება	0	0	0	0	0
ინფრასტრუქტურის შესრულება	41.5	4.43	3.32	8%	79%
საგარეო ერთეული	127.8	28	6.93	5%	25%

საფინანსოების შესრულება	2003 წ.	2002 წ.	2001 წ.	2000 წ.
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2003 წ.	2002 წ.	2001 წ.	2000 წ.
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2003 წ.	2002 წ.	2001 წ.	2000 წ.
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2003 წ.	2002 წ.	2001 წ.	2000 წ.
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050

საფინანსოების შესრულება	2003 წ.	2002 წ.	2001 წ.	2000 წ.
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050
საფინანსოების შესრულება	2.181	2.140	2.100	2.050

„ბრითიზ მიდითერანეან ეარვეიზს, ორი კვირა მისვას“

სოფო კვიციანიძე

“ბრითიზ მიდითერანეან ეარვეიზს“ უკვე ოფიციალურად მიიღო შეტყობინება სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაციისაგან რეისების განხორციელების ნებართვის ორი კვირით (15 აპრილამდე) გაგრძელების შესახებ. ამას გარდა, “ბრითიზ ეარვეიზს“ ფრანკფურტი პარტნიორისაგან მოითხოვენ რეისების რაოდენობის შემცირებასაც, ამ კვირაში ავიაკომპანიის ოთხშაბათისა და ხუთშაბათის, ხოლო მომავალ კვირაში ორშაბათისა და სამშაბათის რეისების გაუქმება მოუწევს. “ბრითიზ მიდითერანეან ეარვეიზს“ წარმომადგენელი აცხადებს, რომ ორი კვირის ვადა ძალიან მცირეა შექმნილი პრობლემების მოსაგვარებლად.

საქართველოს პარლამენტმა არ შეცვალა 27 თებერვლის დადგენილება და ბრიტანულ ავიაკომპანიის რეისების განხორციელების ნებართვა არ გაუგრძელა. “ბრითიზ მიდითერანეან ეარვეიზს“ მხოლოდ ორი კვირის ვადა მიეცა, რათა ქართულ მხარესთან შექმნილი პრობლემა მოავკაროს. როგორც ცნობილია, სადასახანოდ დეპარტამენტი ავიაკომპანიის გადასახადების დამალვაში ადვანსაულებს და აცხადებს, რომ “ბრითიზ მიდითერანეან ეარვეიზს“ 13 მილიონ ლარი მართებს სახელმწიფოსი. აღნიშნულთან დაკავშირებით პირველი კომენტარი ავიაკომპანიის მარკეტინგისა და გაყიდვების გენერალურმა მენეჯერმა რინარდ კანმა “24 საათთან” გააკეთა. ბატონი კანი უარყოფს სადასახანოდ დევილიანების არსებობას და აცხადებს, რომ “ბრითიზ მიდითერანეან ეარვეიზს“ ყველა ქვეყანაში (მათ შორის - საქართველოშიც) გადასახადებს კანონდებლობის თანახმად იხდის. “ჩვენ მსოფლიოს 12 ქვეყანაში განხორციელებფრენებს და მსგავსი პრობლემები არსად ვხვდებით“ - აცხადებს რინარდ კანი და საქართველოში შექმნილი სიტუა-

რინარდ კანი პრობლემების მოგვარებას შეუდგება.

ციას გაუგებრობას უწოდებს. როგორც ცნობილია, ქართული მხარე ბრიტანული ავიაკომპანიისაგან ნორმატიული აქტების წესრიგში მოყვანას მოითხოვს. საქმე ეხება ბრიტანეთსა და საქართველოს შორის “სავაიციო გადახედვების შესახებ” დადებულ ხელშეკრულებას, რომელიც მხოლოდ პარაფორმულია და პარლამენტის მიერ რატიფიცირებული არ არის. რინარდ კანი კი აცხადებს, რომ ხელშეკრულება ორი ქვეყნის მთავრობის მიერაა ხელმოწერილი, რაც ბრიტანული მხარისათვის ამ დოკუმენტის ძალაში შესვლას ნიშნავს. “ეს არის ის საერთაშორისო ხელშეკრულება, რომლიც 1994 წლიდან რეგულირდება ბრიტანული ავიაკომპანიის საქმი-

ანობა საქართველოში”, - ამბობს ბატონი კანი. “ბრითიზ მიდითერანეან ეარვეიზს“ წარმომადგენლის თქმით, ამ ხელშეკრულებაში არსად არის ნათქვამი, რომ ბრიტანულმა კომპანიამ ქართულ ფლაგმან ავიაკომპანიის საკომპენსაციო თანხა უნდა გადაუხადოს. როგორც ცნობილია, ქართული მხარე კომპანიისაგან კომპენსაციო ხელშეკრულების გაფორმებას მოითხოვს, რომლის მიხედვითაც, “ბრითიზ მიდითერანეან ეარვეიზსა“ “აირზენას“ საკომპენსაციო თანხა უნდა გადაუხადოს, რადგან იგი საქართველოს საავიაციო ბაზარს ცალმხრივად ითვს. რინარდ კანი აცხადებს, რომ ამგვარი ვარიანტი კომერციულად წამგებია ავიაკომპანიისათვის, რომელიც

იმევე სილიდისაა, როგორც “აირზენა“ და ამიტომ გაუძნელებდა ფინანსური მხარდაჭერა აღმოუჩინოს მეორე კომპანიის. ამას გარდა, არც ერთი ავიაკომპანია არ შემოვიდოდა ქვეყანაში, სადაც მას მსგავს მოთხოვნებს ნაუყენებდნენ. “ბრითიზ მიდითერანეან ეარვეიზს“ მარკეტინგისა და გაყიდვების მენეჯერი რინარდ კანი აცხადებს, რომ დაინიჭებენ ორ კვირაში კომპანია მაქსიმუმ გააკეთებს, რათა პრობლემები მოგვარდეს. წინააღმდეგ შემთხვევაში კი ავიაკომპანია იძულებული გახდება, ფრენები შეწყვიტოს, რადგან “ბრითიზ მიდითერანეან ეარვეიზს“ ულიცნებოდ ფრენა არ სურს.

„ლეკოილი“, ირანთან მჭიდრო კავშირებს აწყობს

რუსეთის ნავთობგეგანტი “ლეკოილი” ირანული ბაზრის ათვისებაში მნიშვნელოვან წარმატებებს აღწევს. კომპანია თერანთან “შაი ოქროს” გრძელვადიანი მიწოდების თაობაზე ეს-ეს არის წინასწარ შეთანხმებას მიაღწია. ამას წინ უძღვდა კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ვარგება, რომლის მიხედვითაც “ლეკოილი” დღეში 45 ათას ბარელს მიაწვდის ირანს. ეს უკანასკნელი პროექტი ჩინური კომპანიების მეთვალყურეობით ხორციელდება და იგი 167 მილიონ დოლარადაა შეფასებული. ნავთობი თერანსა და თავრიზში გადაიშუადდება.

სოფო კვიციანიძე

რაც შეეხება ახალ შეთანხმებას, იგი “ლეკოილსა“ და ირანის ეროვნულ ნავთობკომპანიის შორის უნდა გაფორმდეს და ამ შეთანხმების მიხედვით, რუსული გეგანტი “ბორიტების ლერდის“ ერთ-ერთ წარმომადგენელს ყოველწლიურად ერთ მილიონ ბარელ ნავთობს მიანდის. რუსული კომპანიის პრეზიდენტი

დომიო დოლოვი აცხადებს, რომ მოლაპარაკებები ჯერ არ დასრულებულია, მაგრამ “ლეკოილი” ნავთობის მონოდებისათვის უკვე მზადაა. “შაი ოქრო” ასტრახანიდან და კოლგოვრადიდან ირანის ჩრდილო რეგიონებში, კერძოდ კი, კასპის პორტ ნეჟაში გადაიზიდება, იქიდან კი ნეჟა-სარის ნავთობსადენით გადაიქანება. ეს ნავთობსადენი შარში ჩინური კომპანიების “ჩაინა პეტროლუმისა“ და “ჩაინა პეტროლიუმ ენდ ქემიკა-

სიგარეტისა და მავარი ალკოჰოლური სასმელის რეკლამა იკრძალება

სოფო კვიციანიძე

დღეიდან ძალაში შედის ცვლილება საქართველოს კანონში რეკლამის შესახებ, რომელიც ტელევიზიითა და რადიოთი სიგარეტისა და მავარი ალკოჰოლური სასმელის რეკლამის კრძალავს. როგორც ანტიმონოპოლიური სამსახურის უფროსმა არმაზ თავაძემ განმარტა, აკრძალვა არ შეეხება ღვინის, შამპანურისა და ლუდის რეკლამას. ასევე, ჯერჯერობით, ისევ ნებადართულია

სიგარეტისა და მავარი ალკოჰოლური სასმელის რეკლამა ვაზეთებში და ქუჩებში არსებულ სარეკლამო ბილბორდებზე. კანონის დამრღვევ მედია საშუალებას ფარიმად დაეკისრება გაყვანილი რეკლამის ღირებულების შეფასების საფასური. ტელეკომპანიებმა და რადიოსადგურებმა შეტყობინება უკვე მიიღეს კანონში შეტანილი ცვლილების შესახებ.

სიგარეტისა და მავარი ალკოჰოლური სასმელის რეკლამაზე გარკვეული შეზღუდვები აქამდეც არსებობდა; კერძოდ, მათი რეკლამირება

მხოლოდ ღამის 11 საათის შემდეგ იყო ნებადართული. როგორც სამსახურული კომპანია “რუსთავი 2“-ის სარეკლამო სამსახურის უფროსი ლევან ჩერქეზიშვილი აცხადებს, საერთო პრაქტიკაში, რომელიც საღამოს რეკლამის საათამდე გრძელდება, სიგარეტისა და მავარი რეკლამის რეკლამის სასმელის რეკლამის მხოლოდ ერთი საათის განმავლობაში იყო დაშვებული. ამდენად, ამ პროდუქციიდან მიღებულ თანხებს არც თუ ისე დიდი წილი ეჭირა საარეკლამო შემოსავლებში. “მის-

ხედვად ამისა, მათი აკრძალვა შეამცირებს ელექტრონული მედიის შემოსავლებს, მაგრამ ნაკლებსავარაუდოა, რომ ამა-სიგარეტისა და ალკოჰოლური სასმელის მოხდალვას შეამცირებს”, - აცხადებს ლევან ჩერქეზიშვილი. “რუსთავი 2“-ის საარეკლამო სამსახურის უფროსის მიანჩინა, რომ აღნიშნული აკრძალვა უარყოფითად იმოქმედებს იმ ბრენდებზე, რომლებიც ბაზარზე ჯერ არ დაშვებულან, ეს განსაკუთრებით ეროვნულ წარმოებას შეეხება.

ქართული საფინანსო სისტემა სრული ავტომატიზაციისთვის ემზადება

გაერო-ს განვითარების პროექტის - “საქართველოს საფინანსო სისტემის მოდერნიზაცია“ - პირველი ეტაპი დასრულდა, რომლის ფარგლებშიც ფინანსთა სამინისტროში 249, ხოლო სახელმწიფო ხაზინაში - 155-წარმართიანი საფინანსო კომპიუტერული ქსელი შეიქმნა. ფინანსთა სამინისტრო 100-მდე, ხოლო ხაზინაში 110 კომპიუტერული ავტომატიზაციის პროგრამის კონსულტანტმა, მიხეილ გვარჯალაძემ თქვა, პროექტის ფარ-

ფინანსთა სამინისტროებს გადაეცა. ფინანსთა სამინისტრო და ხაზინა ერთმანეთს ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელით დაუკავშირდა. “საქართველოს საფინანსო სისტემის მოდერნიზაციის პროექტი გრანტის მეშვეობით ხორციელდება და მისი საერთო მოცულობა 1 მლნ დოლარს აღემატება. როგორც გაერო-ს განვითარების პროგრამის კონსულტანტმა, მიხეილ გვარჯალაძემ თქვა, პროექტის ფარ-

გლემში შეიქმნა ფინანსთა სამინისტროს ვებ-გვერდი W, რომელიც საზოგადოების ინფორმირებასა და კაბელით დაუკავშირდა. “საქართველოს საფინანსო სისტემის მოდერნიზაციის პროექტი გრანტის მეშვეობით ხორციელდება და მისი საერთო მოცულობა 1 მლნ დოლარს აღემატება. როგორც გაერო-ს განვითარების პროგრამის კონსულტანტმა, მიხეილ გვარჯალაძემ თქვა, პროექტის ფარ-

საზინას, ეროვნულ ბანკს, ფინანსთა სამინისტროს და ხაზინის 10 რეგიონულ დეპარტამენტს. ხოლო მესამე ეტაპზე ერთიანი საინფორმაციო სისტემა - პარლამენტს, სახელმწიფო კანცელარიას, სტატისტიკის დეპარტამენტს, კონტროლის პალატას და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქსელს დაუკავშირდება. “ახალგაზრდა ექსპერტთა ასოციაცია“.

მოქალაქე “ელექტროკავშირის“ წინააღმდეგ

კომუნიკაციების ეროვნული კომისია დღეობრივ სატელეფონო ოპერატორ “საქართველოს ელექტროკავშირის“ და მოქალაქეს შორის დაღვის განხილვას იწყებს. ამგვარი განხილვის დაინიშნა მარგველირებელი კომისიის არსებობის მანძილზე

პირველი შემთხვევა, ამ დრომდე იგი, ძირითადად, ორ ოპერატორს შორის წარმოქმნილ კონფლიქტებს აგვარებდა. როგორც გენერალის ვადა ცნობილია, ღავის მიზეზი მოქალაქისთვის ტელეფონის მომსახურების სატრანზიტო გადასახადის დაკისრება გახდა.

დავა, საავტორო უფლება, აპრილის დასაწყისში დაინყება. “კომისიის ჯერ არანაირი გადაწყვეტილება არ მიუღია“, - აცხადებს იურიდიული სამსახურის წარმომადგენელი, ელისო ახანიძე. მისივე თქმით, ამ პროცესის დაწყებას კომისიაში ახ-

ლადშექმნილ მომხმარებელთა უფლებების დაცვის თვის სამსახურთან კავშირი არ აქვს, თუმცა შესაძლოა, დავის განხილვის პროცესში ისიც აქტიურად ჩაერთოს. “ახალგაზრდა ექსპერტთა ასოციაცია“.

ნოზის პაროლა

"სისხლის ბოლო გვითხვდა ვიბროლოებთ"

ხელისუფლების არჩევნების მოთხოვნით გამოსული ხალხისთვის სროლა უფრო გაუჭირდება. ვიდრე შევარდნაძის წასვლის ღირებულებით გამოსვლისთვის

საზოგადოებას დღემდე აინტერესებს, რატომ მიინცდამაინც 31 მარტს დაემთხვა პირველი და ჯერჯერობით, ერთადერთი რეჟერენდუმი. დღეს ვერც ძველი, ეროვნული ძალების წარმომადგენლები ამბობენ ზუსტად, საგანგებოდ დაემთხვა თუ არა ეს თარიღი პირველი პრეზიდენტის დაბადების დღეს. რაც უნდა გააკეთოს ახლა "სახალხო ფრონტის" ლიდერმა ნოდარ ნათაძემ - ის უკვე არის ისტორიული პიროვნება. მის ოჯახში ასეთი ისტორიულები კიდევ არიან. ჯერ კიდევ დამოუკიდებლობის პირველ აქტს ამშვენებს პაპამისის, გრიგოლ ნათაძისა და მისი ძმის, ლეო ნათაძის ხელმოწერა. დამოუკიდებლობის მეორე აქტს კი ბატონმა ნოდარმა და მისმა დამ მოაწერეს ხელი. თუმცა, ნოდარ ნათაძეს ეს ფაქტი ოჯახური ტრადიციების რიცხვში არ ჩაუწერია, რადგან მისი წინაპრების შემთხვევაში ყველაფერი ცუდად დამთავრდა.

მაია ჭალაბანიძე

- დადგა თუ არა ის დრო, რომ ობიექტურად გადაფასდეს უკანასკნელი რეჟერენდუმიდან განვლილი 12 წელი?

- მე გადაფასება არ მჭირდება. აზრი არ შემიცვლია... მცირედ მეშინჯო შესავალს გაგაკეთებ. მაშინ ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ვიყი გუმბარაძე იყო. ეროვნული ძალების მისამართით ის ირონიულ შენიშვნებს იძლეოდა. გუმბარაძე თვალმომსახურად ჭკვიანი კაცი იყო და, ალბათ, ახლაც არის. შევარდნაძეზე ბევრად უფრო ჭკვიანი... როდესაც ირაკლი შენგელიამ ფედერალიზმზე დაიწყო საუბარი, ჩაეკითხა - თქვენ, ქართული ეროვნული მოძრაობა გესმით, რას ნიშნავს ეს ფედერალიზმი?! მას ესმოდა, რომ ეს საქართველოს სიკვდილი იყო. ირაკლი შენგელიას კი - არ ესმოდა. საქართველოს ფედერალიზაცია რუსების პროგრამის ერთ-ერთი პუნქტი იყო. 1989 წლის დასასრული იყო, გუმბარაძემ მკითხა - დარწმუნებული ბრძანდებით, რომ რეჟერენდუმში გაიმარჯვებთ და საქართველოს მოსახლეობა მხარს დაუჭერს ქვეყნის დამოუკიდებლობას?! პო-მეთუ, ვუპასუხე. მაგრამ, მთლად ვერც არ იყო. 31 მარტს რეჟერენდუმის დანიშვნა ძალზე სარისკო ნაბიჯი გახლდათ. ამ რეჟერენდუმში გამარჯვებამ ჩვენი პრინციპების, იდეოლოგიისა და სულისკვეთების უდიდესი ძალა გამოავლინა.

- იმიტომ იყო სარისკო, რომ ეროვნული მოძრაობის აქტიურობა ახალი დაწყებული იყო?

- ისე, როგორც დღეს, მაშინაც რუსული აგენტურა იყო მომძღაგრებული, რომელსაც ამ საქმის ჩაშლა შეეძლო. მაღლობა ღმერთს, მათ ეს ვერ მოახერხეს. რეჟერენდუმს ჩვენი დღევანდელი პოლიტიკოსთვსაც ფუნდამენტური მნიშვნელობა აქვს.

შევარდნაძე 1992 წელს, აფხაზეთში მარცხის შემდეგ, დიდი გულწრფელობითა და გაბატონებით ამბობდა - ჩვენ ვკითხავთ ხალხს, უნდა თუ არა რუსეთისთვის ზურგის შექცევა და განხორი, რას გეგმავთ... მას თავისი მოკლე ჭკუით, განათლებითა და უფრო მოკლე ინტელექტით, იმედი ჰქონდა, რომ ხალხის განსაკუთრებული პასუხს მიიღებდა. ანუ, ეს შემიძლება, მორალურად გატყუებოდა ხალხს უპასუხებდა, რომ დამოუკიდებლობა აღარ სურდა. მას ამის იმედი ჰქონდა, მაგრამ, როგორც ჩანს, ისევე რუსებმა შეისწავლეს ვითარება და უთხრეს, რომ ეს აღარ გამოვიდოდა.

- რას ნიშნავს გულწრფელობა პოლიტიკოსისთვის? - გულწრფელობა ნორმალური, საშუალო ადამიანის თვისებებია. შევარდნაძე მაშინ ნორმალურ ადამიანად იგულისხმებოდა. მას თვითონაც არ ესმის, მაგრამ მინისტრად ის ერთი რამის გამო აიყვანეს: რუსეთის პოლიტიკურმა ელიტამ იცოდა, რომ ქვეყანას წინ საგარეო კაპიტულიცაა გრძელი სერია ელოდა და უნდა, რომ ეს "ნაცმენისთვის", ანუ არაუსისთვის გადაგზარეობდა. რუსებს ქართველების ლიდერობის ტრადიცია ჰქონდათ - პეტრე პრევიცილიან დაწყებული, სტალინითა და ბერიით დამთავრებული... ამ დანიშნებით საშუალება ექნებოდათ ეთიკა, "გამყიდვლად ქართველის ბრალის ყველაფერი..."

ძველად იყო ერთი ბრწყინვალე ფენოტიკური, ავთო ქვეყანა. რუსებმა ის საერთაშორისო მაქტში "ცდკ"-ს (შემდგომში, "ცსკა") შემადგენლობაში ათამაშეს. მათ 2-მ ნაავს, რის გამოც ავთო ვასახდელი კოლექტიურად გალახეს. მას პროდაჩნიის გრუზინ უფახეს... ასეთივე განტყვევის ვაცად სჭირდებოდათ შევარდნაძეც. უკვე საუბრობენ კიდევ, რომ საგარეო დამარცხებები, საბჭოთა კავშირის დაშლის ჩათვლით - შევარდნაძის "დამსახურება"...

შევარდნაძის არაოცინცილური საუბრიდან ერთი რამ დავსაკვირვებ... იანის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის მასშტაბურ ზეგნულად მას სსრკ-ს საგარეო საქმეთა მინისტრობა მაჩანია და არა დამოუკიდებელი საქართველოს მეთაურობა. ეს სიმახინჯეა, პათოლოგია. ეს არა მხოლოდ გულის გრძობაზე და ქართველი ერის სიტყვილი მეტყველებს, არამედ გონებისა და ფანტაზიის სიღრმეზეც. მას არ ესმის, რომ სუვერენული სახელმწიფოს მეთაურობა დღევანდელი სახელმწიფოს მეთაურობაა. საგარეო საქმეთა მინისტრობა კი რა-გიანდარა დიდი ქვეყნისაც უნდა იყოს - მოხელეობა და სხვა არაფერი. ამას მი-

სი გონება ვერ მისწვდა. - პირველ პარლამენტში, ურთულეს ნდებში, თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე იყავით. როგორ მუშაობდა მაშინ ეს სტრატეგიული მნიშვნელობის კომიტეტი? შეეხო თუ არა თქვენს კომიტეტს მარცხი აფხაზეთში?

- ჩვენს კომიტეტს ომი არც ნომინალურად და არც პრაქტიკულად ეხებოდა. სხვათა შორის, ჯაბა იოსელიანი ამბობდა ხშირად - სად გაგონიდა, თავდაცვის კომიტეტის თავმჯდომარე ოპოზიციონერი იყო. მაგრამ, ჩემს საქმიანობას ნარმატიულად მივიჩნევ. ჩვენ გავიტანეთ დადგენილება, რომელიც სამი პუნქტისგან შედგებოდა: 1. საქართველოში რუსეთის ჯარის ყოფნა 1921 წლის თებერვლის დაპყრობის აქტის მექანიკური გაგრძელებაა და არავითარი იურიდიული საფუძველი დღემდე არ გააჩნია. 2. რუსეთის უკანასკნელი სამხედრო მოსამსახურე საქართველოდან არაუგვიანეს 1993 წლის 31 დეკემბრისა უნდა გავიდეს. 3. ვაკეთებდეს სათანადო წარდგინება რუსეთის ხელისუფლების წინაშე... მაშინდელმა სპიკერმა, ვახტანგ გოგუაძემ, რომელიც იყო და არის რუსეთის აგენტები და არც არასდროს მალავდა ამას - ეს დადგენილება გადაამალა. ტექსტი მხოლოდ "სახალხო ფრონტის" გაზეთ "საქართველოში" გამოქვეყნდა. ეს დადგენილება თავის გამოყენებას მაშინვე გამოეხილა, როცა საქართველოდან ეს ხროვა წავა და ნორმალური ხელისუფლება მოვა... მესამე პუნქტი კი არ განახორციელეს და არ ნარუდინეს რუსეთს. თავად მივედი მაშინდელ საგარეო საქმეთა მინისტრ ჩიკვაძესთან და ძლივს გავაზავინე ეს ცალსახად ფორმულირებული ტექსტი.

- ეს დადგენილება დღემდე განუხორციელებია... - როცა სახელმწიფოს მეთაური და საპარლამენტო უმრავლესობა რუსეთის აგენტია, ის პრაქტიკულად ვერ განხორციელებს. ის, რომ უმრავლესობამ და სახელმწიფოს მაშინდელმა მეთაურმა ეს არ გააკეთეს - იქნება ერთ-ერთი პუნქტი იმ საპარლამენტო დასაკვნისა, რითიც მათ სასჯელის უმაღლესი ზომა მიესჯებათ. ეს გარდაუვალია.

საქართველოში დღეს რესტავირებული რუსული სოციალიზმის მმართველობის ხანაა. რელიურად, გარდამავალი ხანა არჩევნების შემდეგ დაიწყება. დღეს ჩვენ რუსული სოციალიზმის, ცეკა, ტეკა, ალკეა დიქტატურის პერიოდში ვართ. - დღეს რა საკითხი დადგებოდა რეჟერენდუმზე? - ჩავდებთ თუ არა ამერიკელების სამხედრო აქციაში... ეს ხალხს გადასწავლიდა, რადგანაც ხალხმა უნდა იცოდეს, რომ გადაწყვეტილებას შედეგიც საკუთრად მისი დამსახურებაა. ხალხი ძირულ პრობლემებზე მუდმივ ფიქრსა და საკუთარი აზრის ქონას უნდა შეეჩვიოს...

ერთ ამბავს ვიამბობთ. სოცილოგი კომიუნისტების დროინდელი დაინტერესების არა დაინტერესების გარეგანი უკონტროლო თვითი ალტერნატივის მიღის. აინტერესებს, რამდენად შეგავეა ეს საკითხი მოსახლეობაში. როგორ გგონიათ, რას აკეთებს? როგორ მხარის დასაცემს ეკითხება - რა გინდა მჭი თემისთვის? ის რთავს ნაშრომს. თუ გვინდა მათ თვითი მოიხიზნა, ფიქრი დათვყო და ამას ერთი ან ერთნახევარი წუთი მოუნდა, იმას ნიშნავს, რომ თემის ბედი ფეხზე ჰქვიდა. თუ იმავდ წამს უპასუხა და ტყვიამფრეველით მიახალა, იმას ნიშნავს, რომ ეს კაცი, მართლაც, დანიშნულად იყვებოდა...

- ქართველებს რომ ჩაუერთო ნაშრომი? - ვფიქრობ, რომ იმ მოსახლეობის რაოდენობა, რომელსაც გამოკვეთილი პასუხი აქვს, 25 პროცენტს არ ვასცდებ. დანარჩენისთვის ეს საუბრის ახსტრატეგიული თემაა. - როგორ იყო ეროვნული მოძრაობის მოლოდინი, როდესაც რეჟერენდუმზე დაგებოდა დამოუკიდებლობის საკითხი და რამდენად გამართლდა ეს მოლოდინი? - მოლოდინი საუკეთესო იყო. დღეის გარემო ამას არც ერთი შეგნებულად ადამიანი არ მოჰკიდებია. მაღლობა ღმერთს, სრული გამარჯვება მოვიპოვეთ.

- შეძგომ რა უნდა მოჰყოლოდა ამ რეჟერენდუმზე? - ინტენსიური პოლიტიკური განვითარება, სახელმწიფო სტრუქტურების ჩამოყალიბება, სახელმწიფოს მობილიზაცია, კადრების ზრდა... ამის ნაცვლად, რომელთაც 5 საუკუნოვანი იმპერია

ნოდარ ნათაძე

ბით, არამედ - დარგობრივი მასშტაბით, უნდა შეიქმნას ზუსტი ალგორითმი, კადრები და სტრუქტურა. ეს იმისთვისაა საჭირო, რომ საჭეზე ხელის დადებისთანავე იცოდეს, როგორ უნდა იყოს ეს ხელი და საით უნდა მიატრიალოს საჭე... - დღეს ამ გზაზე დახარია? - სასურველისგან ძალზე შორს ვართ. - რატომ ვერ პოულობთ თანამოაზრეებს? - როგორ ვერ ვპოულობთ. დღეს ქართველი ერის პოტენციალის ძირითადი ნაწილი არ არის პოლიტიკაში ჩართული. ამ პროცესებში 25-30 ათასი ადამიანი მინც უნდა იყოს ჩართული ორგანიზებულად.

- ეროვნულ მოძრაობაში გაცილებით მეტი ხალხი იყო ჩაბმული... იქნებ, დააკონკრეტოთ, როგორ გადაუწყვეტის სახელმწიფო მართლმადიდებელი ეკლესია და ეპარქიები ამ 30 ათას ადამიანს? - მოძრაობა სხვა და ორგანიზებული ფუნქციონირება - სხვა. ვილაც ჯარისკაცი იქნება, ვილაც - ასეთიურთ, ვილაც ათასისთავი, ვილაც ჯანდაცვის მინისტრი, შინაგან საქმეთა მინისტრი, განათლების და ა.შ. ვილაც ქუთაისის პოლიციის უფროსობისთვის იქნება განკუთვნილი და ვილაც - წყნეთის პოლიციის.

- და ეს ადამიანები დაელოდებიან თავის ჯერს? - არა. იმუშავენ ამოცანების განსახლვრაზე, სიტუაციის შესწავლასა და მუდმივ ზემოქმედების მცდელობაზე. მაგალითად, იცო, რომ აქ ვილაც ნარკობარონი (ცხოვრობს და ქვეყანას წამლავს. სანამ უფლებამოსილება გექნება, ვინმესთან მიხვიდე და ის აიყვანო, მანამდე უნდა თხოვო ადგილობრივ პოლიციას, რომ დააპატიმროს. თუ არადა, თავად უნდა მიხვიდე და აიყვანო. მოქმედების ტექტიკა მხოლოდ ეს არის. დღეს რუსეთის სადაზვერუო სამსახური საქართველოში ნავარდობს და მათ ნინააღმდეგ სახელმწიფო არ მუშაობს. აი, ამ ალტერნატიულმა ხელისუფლებამ უნდა იმუშაოს მათ ნინააღმდეგ... - სანამ ეს მოხდება, "სახალხო ფრონტის" საარჩევნო გეგმებზე ვისაუბროთ.

- ჩვენ სისხლის ბოლი წვეთამდე ვიბრობდებით, ნორმალური, რეალისტური საარჩევნო კანონისთვის. სხვაგვარად, ამ არჩევნებს აზრი არ ექნება. - და შეეცდებით, ჩაშალით? - ვნათი. - ისედაც საუბრობენ არჩევნების ჩაშლასა და გადადებაზე. - პირდაპირ გეტყვით - არჩევნების ჩაშლის მიზნით შევარდნაძე სამოქალაქო ომს აწყობს. უკეთესი ფორმა პრორუსული გადატრიალება და ამასაც ცდილობს. - საარჩევნო კანონმდებლობისთვის თქვენი ბრძოლა - მანიფესტაციური და დემონსტრაციური ხომ არ ასახამს წყალს ხელისუფლების ნიქვილზე, რომელსაც ხალხის მასები სათავისოდ გამოყენება კარგად ეხერხება.

- არა. დემონსტრაციები მხოლოდ და მხოლოდ ნორმალური საარჩევნო კანონის მოთხოვნით გამიართება. ხელისუფლებას კი არჩევნების მოთხოვნით გამოსული ხალხისთვის სროლა უფრო გაუჭირდება, ვიდრე შევარდნაძის წასვლის ღირებულებით გამოსვლისთვის. მას ბევრი მსროლელი ჰყავს გამზადებული - ე.წ. სიკვდილის ესკადრონები, ჰონდურასში რომ იყოს... ის ხალხი, ვინც 1992 წლის 3 იანვარს ხალხს დახვრიტა - არსად გამქრალი. ისინი სადაღც არიან, ალბათ, ფსიქოლოგიური ტრენინგები უტარდებოდათ და რაც მთავარია, მრავლდებოდათ. გარდა ამისა, შევარდნაძის საქართველოში კანაზა არამია მყავს. თბილისის მეთაური ყოფილი მილიციის მაიორი, ამჟამად კი კანაზა-თა გენერალ-ლეიტენანტი რომელი აჯავაროდა. თუთიყუშით ფორმა აცვიათ და სამხრეთი აკურიათ. ეს რომელი ქუჩაში ვინახე და მითხრა კიდევ, სადაც არის მათი ერთ-ერთი შტაბ-ბინა. ფული გვაქვს, იარაღი ჯერ არაო - მითხრა. 6000 კაცი ვართ. ისინი პირად შევარდნაძის დაქვემდებარებაში არიან. გარდა ამისა, შევარდნაძეს მუსულმანური რაზმები ჰყავს.

- როდის გამოყენებთ მათ პრეზიდენტს. ის ხომ არ წელსნადამო ისედაც მიდის? ხომ არ აჯობებს, მშვიდობიანად გავაცილოთ? - ჯერ ერთი, მან არ იცის, რა პრობლემა შეექმნება ამ ორი წლის მანძილზე, როგორც მშვიდობიანად წავა, ასევე მშვიდობიანად დაჯდება ბრადებულის სკამზე, სადაც დიდი განაჩენი ელოდება... - თქვენი კომიტეტის თავმჯდომარეობისა, დამოუკიდებლობის გარიგებაზე დაიწყო საქართველოს ნატო-ში განკვეთილების შესახებ საუბარი. დღეს ეს რეალური გახდა... - ნატო-ში საქართველოს ყოფნა კარგა. დღევანდელი პოლიტიკური სიტუაციის გლობალურობა - ფაქტია.

ტექნოლოგიურად, სხვადასხვა ქვეყნებს შორის განსხვავებაა. ჩვენ ყველასთან გაერთიანება არ შეგვიძლია. რომელიც ბლოკში ყოფნა ჩვენითვის სასიცოცხლოდ აუცილებელია. ეს ერთადერთი ბლოკი - ნატოა.

ქართულ პოლიტიკაში ბევრს არ ესმის, რა განსხვავება ნატო-ს საქართველოში შემოსვლასა და საქართველოს ნატო-ში შესვლაში. აქ ორმხრივი ვალდებულებები უნდა იყოს. რაც შევარდნაძემ გააკეთა, ეს - რუსული დავალებაა. ჰუსეინი არის აბრარუსული იარაღისთვის (ქიმიური, ბაქტერიოლოგიური და სხვა) და რაც ყველაზე უარესია - რუსული ქმედებისთვის. შევარდნაძემ, იმის მაგივრად, რომ ჩუმად შეითავაზებინა აშკარიისთვის თავისი შესაძლებლობები, ჰუსეინის დემონსტრაციული "განწყინებით" რუსებს საშუალება მისცა ჰუსეინის სახელით ნებისმიერი მასშტაბის დივერსიები მოახდინონ საქართველოში... მაგალითად - გავიერცელის შავი ჭირი და თუ საკმე გასკდა, ეს სადამ ჰუსეინს გადააბრალოს. შევარდნაძის განცხადებებში რომ არ ყოფილიყო, ისინი ამ საშუალებებს მოკლებულნი იქნებოდნენ. არ არის აუცილებელი, რომ დაიჯეროთ, მაგრამ საბაზი აქვს. მე მგონი, შევარდნაძის ასეთი ბრიყვული პოლიტიკა რუსების ნაკარნახევია.

- ერეკის ომის დასრულების შემდეგ ცხადია, მსოფლიო სხვა, ახალი ითი ალაპარაკდება. თქვენი აზრით, რამდენად სხამალა ისაუბროს საქართველო ახალ მსოფლიოში? - ამ ახალი წესრიგის ელემენტი იქნება ის, რომ რუსეთის კიდევ ერთი საფეხურით ჩამოქვეითდება. ახლა B და C კლასს შორისაა. გადავა სადაღც, C და D კლასს შორის.

ჩვენ კი, თუ წესიერი და ერთგული მთავრობა გვეყოლება - ძალზე სწრაფად წავაღებ.

- ცხადია, ეს კარგი მთავრობა კარგი საარჩევნო კანონით უნდა მოვიდეს. ხომ არ ფიქრობთ რომელიმე პოლიტიკურ ძალასთან გაერთიანებას? მცირერიცხოვან პარტიებს საარჩევნო ბარიერის გადალახვა უჭირთ.

- გაერთიანება აუცილებელია. რვა წელია ვმუშაობთ, რომ ეროვნული და დემოკრატიული მიმართულების ძალები არჩევნებში ერთად ვიყოთ. - პარლამენტში თუ ხელდავთქვენს პარტიორს? - ამას შეგნებულად ვერ მოვახსენებთ. ერთს გეტყვით - გაერთიანება პლატფორმის გარეშე მოხდება. შეხალდებოდა არა ერთი, არამედ ორი ბლოკი იყოს - ერთში შევლენ ისინი, ვინც ეროვნულია და დემოკრატიული, მეორეში კი - მხოლოდ დემოკრატიული, თუმცა, ზოგჯერ ეროვნულსაც ირქმევენ. ამ ეტაპზე უფრო კონკრეტულად ვერაფერს გეტყვით.

- დღეს თქვენ სამგორის სამხედრო ინჟინერის მართავთ. რა გეცხება სათქმელი უურნალობისთვის? - სწორი მეთოდოლოგია გამოიყენების ობიექტურობას მოითხოვს. სასამართლო პროცესზე არ შეგვიშვეს, თუმცა, სხლდმა დასურველად არ გამოუტყვადებოდა.

შუსტ შეფასებას ამ ფაქტს ვერ მივიცივ, რადგან დეტალურად არ ვიცნობ. მინდა დავაფიქსორო შემდეგი შესაძლებლობები, რომელიც აუცილებლად უნდა იყოს განხილული: 1. შევარდნაძის მხრიდან მზადდება პრორუსული, ნითილი გადატრიალება. 2. ამიტომ, რუსული თემისგან დამოუკიდებლად დატრიალება შეუქმნელის თემა. 3. ეს იყო უშუალოდ რუსული სპეცსამსახურების დავალები. 4. ხომ არ არის შეგნებულად მოწყობილი ვენტურისთვის ასე ხაზგასმულად, გამომწვევად დაზავებული და უშუალებლყოფილი მდგომარეობა იმისთვის, რომ ანტიმთავრობის მთავრობები შეიქმნა. ამის მომწყობი და მასტროლოგებიელი კი მხოლოდ ხელისუფლებაა. თუმცა, არ მოველო, რომ სასამართლო ამ საკითხებს განხილავს.

- 12 წლის წინ ჩვენი პირველი ამოცანა დამოუკიდებლობა იყო და ეს რეჟერენდუმით დადასტურდა. დღეს რა არის საქართველოს პირველი ამოცანა? - სახელმწიფოს აშენება. რუსეთის მხრიდან შევარდნაძისა და მისი ბროვის ძირითადი დავალება სიტუაციის იმგვარად წარმართვა, რომ საქართველო ვერ შემდგარი სახელმწიფო იყოს. ეს ტერმინი თავად მოწმობს დავალების რუსულ წყაროს. ინგლისურად, სადაც ეს ტერმინი წარმოიშვა, სხვაგვარად ჰქვია - failed state - ხელმოცარული სახელმწიფო, მარცხი სახელმწიფო. თავად ამ ტერმინის წარმოშობა მეტყველებს მის რუსულ წყაროზე.

- როდის დგება ქვეყანაში რეჟერენდუმის საჭიროება? - როდესაც ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხი დგება, რომლის გადაწყვეტის მორალური უფლება მხოლოდ ერთხელ არჩეულ დელეგატებს არ აქვთ. როცა აზრი ხალხს უნდა ჰქვიან.

New Century - ახალი საუკუნე

“ახალი საუკუნე” მათთვისაა განკუთვნილი, ვინც ლიტერატურაში შევხვებით ემხრობა, ვისთვისაც წივი ისევ მნიშვნელოვანია, როგორც კური და ჰაერი...

ქართული ლიტერატურის უცხოელ მოყვარულებს დიდი სიამოვნება ელით: გამოქვეყნდა ჟურნალი New Century-ის (“ახალი საუკუნის”) ინგლისურ ვერსია, რომელიც ინგლისურენოვან ქვეყნებში ქართული კულტურის პოპულარიზაციას ისახავს მიზნად.

ეს ჟურნალი წელიწადში ორჯერ გამოვა. შარშანდელმა, სამომდგომო ნომერმა უკვე შეიძინა მკითხველთა წრე, ძირითადად, ამერიკის შეერთებულ შტატებში. ისევე, როგორც წინა ნომერი, ჟურნალის საგაზაფხულო გამოშვებაც ბატონ გიორგი ჭანტურიასა და კომპანია G.I.O.G.-ის მხარდაჭერით დაისტამბა, რისთვისაც მას არამარტო ჟურნალზე მომუშავე შემოქმედებითი ჯგუფი, არამედ მკითხველებიც მოახსენებენ მადლობას.

ჟურნალის რედაქტორის, რეზო თაბუკაშვილისა და სარედქციო კოლექტივის წევრების, ზაალ სამადაშვილისა და შალვა კახანაძის მიერ შერჩეულ ნაწარმოებებსა და მათ ავტორებს ქართველი მკითხველი კარგად

იცნობს. ჩვენი თანამედროვეების ლექსების, მოთხრობების და პიესის გარდა, “ახალი საუკუნეში” ქართული ლიტერატურის კლასიკოსების – გიორგი ლეონიძის, გურამ რჩეულიშვილის, ნიკო სამადაშვილისა და ნიკოლოზ თეიმურაზიძის ნაწარმოებებაცაა შესული.

ჟურნალში გამოყენებულია თეონა მამფორიას, ირაკლი ფარჯანიასა და თემო ჯაფარიძის გრაფიკული ნამუშევრები, გარეკანის დიზაინი კი გურამ ნიბახაშვილის ეკუთვნის.

ღირსების პრინციპით

ღირსების ორდენის ბარეჯი

აკაკი ბაქრაძის კვირეული

ნათია ვადაჭკორია

ვერ გაგავდინიერდები და ვერ დავინიჭებ ბატონი აკაკი ბაქრაძის მოღვაწეობის შეფასებას თუ მისი საქმიანობის განხილვას. მხოლოდ იმას ვიტყვი, რომ ბატონი აკაკი მომღიბარი, ყოველდღე უპრეტენზიო, კეთილმოსურხე და თავის საწერ მაგიდასთან მუდამ ნივთებში ჩაფლული შემთხვევითია. აკაკი ბაქრაძეს არ ჰქონია არანაირი რეგალიები, არც დოქტორი ყოფილა და არც პროფესორი, არც ღირსების ორდენისანი, უბრალოდ, ღირსების პრინციპით ცხოვრობდა, თუმცა, მას ერთი და ყველაზე მნიშვნელოვანი რამ ჰქონდა – ხალხის სიყვარული.

29 მარტს აკაკი ბაქრაძეს 75 წელი შეუსრულდებოდა, ამ თარიღთან დაკავშირებით, საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ სათანადო ბრძანებულება გამოცხადებდა აკაკი ბაქრაძის თხოვრებათა რეაგირების გამოცემის და მისი კვირეულის ჩატარების შესახებ, თუმცა, ვინც მას კარგად იცნობდა, სპეციალური კვირეულის გარეშეც მუდამ ემახსოვრება იგი.

ქალაქის მერიის კეთილი ნებით, მის სახლთან – ლესელიძის ქ.18-ში გაიხსნა აკაკი ბაქრაძის მემორიალური დაფა წარწერით – “ამ სახლში ცხოვრობდა XX ს-ის დიდი ქართველი მოქალაქე და მწერალი აკაკი ბაქრაძე”, რომელიც საზეიმოდ გახსნის პრეზიდენტის მინერველმა კულტურისა და განათლების დარგში კობა იმედაშვილმა და რუსთაველის საზოგადოების პრეზიდენტმა მიხეილ ქურდიანმა. იმავე დღეს შედგა აკაკი ბაქრაძისადმი მიძღვნილი საღამო, რომელიც ყო-

ველგვარ პოპულარობას და სენსაციუზობას იყო მოკლებული. საღამოზე შეიკრიბა იმ ადამიანთა ვიწრო წრე, ვისაც დიდი სიხალღე აკავშირებდა მასთან, მისი საქმიანობის თანამონაწილე და თანამებრძოლი იყო. მიხეილ ქურდიანის, თამაზ გამყრელიძის, გურამ საღარაძის, კარლო საკანდელიძის, ლამპროს ჩხეიძის, გიგა ლორთქიფანიძის და სხვათა მოსაგონარ სიტყვებს ფონად გასდევდა ანსამბლ “მთიების” მიერ შესრულებული “ქართველო, ხელი ხმალს იკარ” და “მრავალჟამიერი”. აკაკი ბაქრაძის ახლობლები აღნიშნავენ, რომ ბატონმა აკაკიმ ქართველი ერისთვის გააკეთა ის, რაც ძალიან ცოტას თუ გაუკეთებია XX საუკუნეში – შექმნა იდეოლოგია, რომლის ღალატი არაფრით არ შეიძლება, რადგან მის მიერ შექმნილი იდეოლოგია ეფუძნება ყველაზე მთავარ პრინციპს – ღირსების პრინციპს. მისი თანამშრომლები იხსენებდნენ, როგორ სიყვარულს თესავდა ბატონი აკაკი ყველგან, სადაც არ უნდა ყოფილიყო, რუსთაველის თეატრში, კინოსტუდიის, გელათის აკადემიაში, ხელნაწერთა ინსტიტუტში, უნივერსიტეტში თუ სხვაგან.

და ბოლოს, ეს მცირე მოგონება მინდა თავად ბატონი აკაკის სიტყვებითვე დავასრულო – “მოყვასის სიკვდილი უდიდესი და უმძიმესი ტანჯვაა. ტანჯვა კი აფიზიზებს ადამიანის დაძინებულ გონებას.”

იქნებ ერთი კვირით მაინც გამოაფხიზლოს ჩვენი გონება აკაკი ბაქრაძის კვირეულმა, რადგან არა მგონია საქართველოში რაიმე თემბტიკა არსებობდეს ისეთი, რასაც იგი არ შეხებია, იქნებოდა ეს ენის საკითხი, თეატრი, კინო, პოლიტიკა თუ სხვა რამ.

კლასიკური ლიტერატურის დიდი ალბომი

ეროვნულ გალერეაში მამია მალაზონიას გამოფენა გაიხსნა

ანა კორძაია-სამადაშვილი

მამია მალაზონიას “ვეფხისტყაოსანი” რამდენიმე წლის წინათ “TMS გალერეაში” იყო გამოფენილი. მანამდე ამავე გალერეაში მისი “იესო ქრისტეს ცხოვრება” ვიხილეთ, რომელიც ნივთადაც გამოიცა. პირადად მე უკანასკნელ წლებში მხოლოდ ამ ორ გამოფენაზე გახლდით – 2000 წელს ამსტერდამის საერთაშორისო კულტურის ცენტრში. რა გამოფენა იყო, ვერ გეტყვით. უბრალოდ, მაშინ ზედმა გამიღმა, თავად ბატონ მამიასთან სახლში მოხვედრი და ამჟამად შემემლო იმის თქმა, რომ მის შემოქმედებას უკეთ ვიცნობდი, ვიდრე მრავალი სხვა ჩემი თანამემამულე.

მაგრამ გამოფენაზე, რომელიც გუშინ ეროვნულ გალერეაში გაიხსნა, ბატონ მამიას შემოქმედება შეუდარებლად უკეთ, შეიძლება ითქვას, სრული სახითაა წარმოდგენილი. ამ გამოფენაზე, ახლებთან ერთად, ადრე შესრულებული ნამუშევრებიცაა გამოტანილი, ფერწერულ-გრაფიკული ციკლი, რომელსაც “კლასიკური ლიტერატურის დიდი ალბომი” ჰქვია.

ამ ციკლზე მუშაობა მხატვარმა 1976 წელს დაიწყო, და დღესაც განაგრძობს. “ალბომში”, ქართულ კლასიკისთან ერთად, მსოფლიო ლი-

მამია მალაზონია გამოფენაზე

ტერატურის შედეგებიცაა დასურათებული: იაკობ ხუციანთა – გალაკტიონამდე, ბოკაჩოდან – ნაბოკოვამდე...

მაგრამ “ვეფხისტყაოსანი” მაინც გამორჩეულია. მიუხედავად იმისა, რომ ის მრავალმა შესანიშნავმა მხატვარმა დასურათაა, ბატონმა მამიამ სრულად განსხვავებული სამყარო შექმნა, პირადად ჩემთვის უფრო ახლობელი და “ვეფხისტყაოსნური”. განსაკუთრე-

ბით აღსანიშნავია, რომ მიხაი ზინის მიერ დახატული და, რატომღაც, ერთხელ და სამუდამოდ უცვლელად დარჩენილი სიუჟეტების ნაცვლად, ბატონმა მამიამ სულ სხვა, ზღაპრული ნახატები შექმნა – თუნდაც, ქალაქის თავზე მოსასხამგამოდილი გრძელი რაღა ღიროს... 1999 წელს, როდესაც ჩვენი სამშობლო “ვეფხისტყაოსნის” იუბილეს ზარ-ზეგით აღნიშნავდა გვეგაგადა, ბატონ მამიას მიერ ილუსტრირებული

რასაც სხვა პოეტი ვერ მოგიძღვნიო

გიგა მიქაბერიძის ახალი კლიპის პრემიერა

ვერა ნივარაძი

ახალ-ახალი კლიპების პრემიერები განსაკუთრებული სიახლე ნამდვილად აღარაა. ცალკეულ მათგანზე ყურადღების მქონეობა არც კი ღირს და ამიტომაც მათზე მსჯელობითი თემა ნაკლებად შეგანწყენთ ხოლმე. ეს, ერთი მხრივ, ამ ვიდეოკლიპების არასახარბელო დონის გამოა ხდება. გამონაკლისის სახით, თუ რომელიმე ჯგუფის ან ცალკეული შემსრულებლის ახალ ნამუშევარზე მაინც ვამახვილებ ყურადღებას – იმ მიზეზით, რომ უშეტესად დამოუკიდებელი მუსიკოსების შემოქმედებას ვაძულებ, რომელიც საკუთარი ძალებით უხდებით გადაჭრან შემოქმედებით პრობლემები: ჩანერონ სიმღერები, გადაიღონ კლიპები, მოაწყონ კონცერტები და ა.შ. თითქოს, პარადოქსულია, მაგრამ მიზერული ფინანსებითა თუ მხარდაჭერით დადალებული (თუ ჩანერილი) ვიდეორგოლები და სიმღერები ხშირად უფრო საინტერესოა, ვიდრე – არახეირების ოსტატების, რეჟისორების, იმიჯმეიკერების მთელი არმიისა და კომპიუტერული გაერთიანებების ერთობლივი ნაღვანი.

ამჯერად კიდევ ერთი დამოუკიდებელი (რომიც არც ერთ საპროდიუსერო ცენტრში არაა გაერთიანებული) მუსიკოსის, გიგა მიქაბერიძის ახალი ვიდეორგოლის პრემიერის შესახებ გვინდა გაცნობოთ – ჩვენი მაყურებელი ამ კლიპს პირველად ხვალ იხილავს ქართული მუსიკალური ტელეარხის ეთერში, რის შემდეგაც, ალბათ, ეს ნამუშევარი მუსიკალურ მიქსებს შორის სრულყოფილებიან ადგილს დაიკავებს.

გიგა მიქაბერიძე

სიმღერის სახელწოდებებია “სხვა პოეტი ვერ მოგიძღვნი”, რომელსაც მსმენელი სხვა ვერსიით უნდა იცნობდეს. საქმე ისაა, რომ გიგა მიქაბერიძემ ეს სიმღერა თავიდან “მწვანე ითახის” ერთ-ერთ ნვერთან, თამარ მალაზონი-

ვითან ერთად საკუთარ საოჯახო სტუდიამ ჩაწერა. ამ ვერსიას “პირველი რადიო” ატრიალებდა; რამდენიმე თვის წინათ ავტორმა თემა ახლებური ინტერპრეტაციით დაამუშავა [განსხვავებული პარამონით, ცვლილება

ტექსტიც] და მასზე კლიპის გადაღებაც გადაწყვიტა. ვიდეორგოლი საკმაოდ ადრე უნდა დასრულდებოდა, მაგრამ, მოგესხებნათ, დამოუკიდებელი მუსიკოსები ასეთი ნამუშევრების თანმსვლბე პრობლემებს ადვილად ვერ უმკლავდებიან. “თავიდან ამ სიმღერაზე კლიპი სხვაგვარად მესახებოდა. მინდოდა, გადაემელო, მაგრამ, როგორც აღმოჩნდა, მარტო ვერ ვაწვდებოდი საშუალებას. ამიტომ, გადავწყვიტე ანიმაციური კლიპი შემიქმნა, მარტოს ეს უფრო გამიიოღებოდა”, - ამბობს სიმღერის ავტორი გიგა მიქაბერიძე. ასე შეიქმნა ეს ანიმაციური კლიპი.

ვიდეორგოლის დაწინაურება ორთვენაგვარი დასჭირდა და მუსიკოსისთვის, მართლაც, შედარებით იოლი აღმოჩნდა, თუ არ ჩავთვლით, რომ მას საამისოდ კომპიუტერული გრაფიკის სათანადო დონეზე შესწავლა მოუხდა. სცენარის იდეა, რეჟისურა და კომპიუტერული დამუშავება მუსიკოსს ეკუთვნის. კლიპის დასრულებაში მას მხოლოდ მხატვრები – ირაკლი ალავერდის და თათა იოანიძე, ანხმარნენ. ასე რომ, კლიპიც (“სხვა პოეტი ვერ მოგიძღვნი”) და, საერთოდ, მუსიკოსის მთელი რეპერტუარი, ავტორის სახლშია გაკეთებული.

გიგა სამომავლო გეგმებზე ერთგვარი სიფრთხილით საუბრობს, რადგანაც რელაურ პირობებში უჭირს რაიმეს დაგეგმვა... და მაინც, უახლოეს ხანში მუსიკოსი დღევანდის ჩანერას აპირებს; გიგა მიქაბერიძესთან ერთად ერთ-ერთი ტელენამყვანი ამღერდებდა. ამის შესახებ მეტად აღარ დავკვირვებულვით და მუსიკოსის მორიგ პროექტს მოულოდნელობის ეფექტს არ დავუყარავთ.

კალენდარი

1 აპრილი

ფრანგი მწერალი, ანტუან ფრანსუა დე ეკვილი პრევო (1697-1763), ლიტერატურის ისტორიაში რომან “კავალერ დე გრიესა და მანონ ლესკოს ამბის” ავტორად შევიდა. ჩვეულებრივ, მას აბატ პრევოდ იხსენიებენ ხოლმე.

მომავალმა მწერალმა განათლება იეზუიტებთან მიიღო, თუმცა სამხედრო სამსახურის გამო ორჯერ მოუწია სწავლის შეწყვეტა.

დაახლოებით შვიდი წელი პრევომ ინგლისსა და პოლანდიაში გაატარა, ხოლო სამშობლოში დაბრუნებულმა დააარსა ჟურნალი “მომხრე და მოწინააღმდეგე”, რომელშიც განსაკუთრებული ადგილი ინგლისის ლიტერატურას ეთმობოდა.

თავად დე კონტის კაპელანობის ფასაც პრევო გულსამაჩუყებელი, მელოდრამატული რომანების წერას განაგრძობდა, თან რამდენიმე ჟურნალთან თანამშრომლობდა და ინგლისურ რომანებსაც თარგმნიდა. “მანონ ლესკოს” გარდა მსოფლიო ლიტერატურის საგანძურში არცერთი მისი ნაწარმოები არ შესულა.

თავისი რომანის, “დიდებულის ჩანაწერები და თავგადასავლების” დასამთავრებლად ბენედიქტელთან ორდენის წევრი პრევო პარიზის სენ ჟერმენ დე პრეს სააბატოდან გაიქცა. სწორედ ამ რომანის ბოლო ტომი გახლავთ “მანონ ლესკო”, უბრალოდ დაწერილი და ვენეტის საეპიკე ამაბავი, რომელშიც ცრუ საზოგადოებრივი მორალის მიერ დევნილი ძლიერი, თავისუფალი ადამიანის სიყვარულის ისტორიაა გადმოცემული.

პირველად წიგნი 1731 წელს პოლანდიაში დაისტამბა. წიგნი “დიდებულის ჩანაწერების” მეშვიდე ტომის სახით იქნა გამოქვეყნებული, თუმცა მის შესავალში ავტორი თავად აღიარებს, რომ მას “ჩანაწერებთან” არანაირი კავშირი არა აქვს.

ფრანგ მკითხველამდე “კავალერ დე გრიესა და მანონ ლესკოს ამბავმა” მხოლოდ ორი წლის შემდეგ მიადგა. მიუხედავად იმისა, რომ წიგნი რუანში დაბეჭდეს, მის თავფურცელს წარწერა “ამსტერდამი” ამშვენებდა.

მას შემდეგ “მანონ ლესკო” უამრავ ენაზე უთვალავჯერ გამოიცა – ცნობილი მხატვრების მიერ მდიდრულად ილუსტრირებულ წიგნებად თუ მასობრივ, იაფფასიან გამოცემებად, ბიბლიოფილებისთვის განკუთვნილი მცირე ტირაჟებით თუ წინასიტყვაობითა და კომენტარებით შევსებული აკადემიური ტომების სახით... და როგორც არ უნდა ყოფილიყო თავად წიგნი, ის ყოველთვის – დღესაც – ერთ-ერთ ყველაზე სულშიამწვდომ სიყვარულის ამბად რჩება.

“მანონ ლესკოს” ავტორი, აბატი პრევო, დაიბადა 1697 წლის 1 აპრილს.

თამაზ ყარაშვილი

მუსიკოსი

1. თქვენი აზრით, რაზეა დამოკიდებული კულტურის აქტივობა, რა არის ყველაზე გამომწვევი (სახელმწიფოსა და საზოგადოების მხრიდან) ფაქტორი კულტურისთვის, რით შეუძლია მას უპასუხის ამგვარ გამომწვევებს?
2. როგორ ფიქრობთ, შეიცვალა თუ არა რაიმე ქართულ კულტურაში ახალი საუკუნისა და ახალი ათასწლეულის მიჯნაზე? იქნებ დაგვისახელოთ უკანასკნელი წლების ყველაზე მნიშვნელოვანი კულტურული მოვლენა.

3. ამჟამად რას კითხულობთ, რას უსმენთ, რომელ გამოფენას ენვიეთ ან რომელი სპექტაკლი თუ ფილმი ნახეთ ბოლო დროს?

1. ჩემი აზრით, კულტურის აქტივობა, უპირველეს ყოვლისა, კულტურის ყველა წარმომადგენლის ცხოვრებაში უნდა იყოს გამოხატული, მის დამოკიდებულებაში საკუთარი პროფესიის მიმართ. ადამიანი, რომელიც თავის პროფესიას არ სცემს პატივს, საქმეშიც უფერავისაა. ალბათ, ესაა არამარაფესიონალიზმის მიზეზი; ჩვენი უკულტურობას, დუხჭირი ცხოვრება, საოცარი უსაქციელობაც განაპირობებს. ამას კი ჩვენს ე.წ. მთავრობას, ე.წ. პარლამენტსა და კულტურის სფეროში მოღვაწე პირების უპასუხისმგებლობას უნდა ვუმაღლოდეთ. ალბათ, ეს იწვევს დღეს კულტურის “აქტივობას”. რატომ დეტყო ჩვენს ქალაქს უკულტურობა? მას სარეველა შეერია. სარეველები კი ჩვენი ქვეყნის უკულტურო, გაუწილბებელი, ერთფერებიანი წარ-

თამაზ ყარაშვილი

მომადგენლები არიან, რომლებსაც ჰგონიათ, რომ რაღაცას წარმოადგენენ, სინამდვილეში ასე არ არის – ისინი მხოლოდ დღეს ცხოვრობენ, ხვალ... ცოტა რადიკალური ვარ, მაგრამ...

2. ქართულ კულტურაში არაფერი არ შეიცვლება. ის თავისით ვითარდება – სტიქიურად, ჩვენ საკუთარი ძირძველი კულტურა გვაქვს, რომელიც განვითარების საუკუნოვან ტრადიციას ითვლის. რადგან დანდემე მოვიდა, ეს იმას ნიშნავს, რომ არსებობს ეს კულტურა. მას მხოლოდ ერთი რამ, ჩვენი დღევანდელი, საოცრად საზომართველი ქვეყანა ამუხრუჭებს, რომელიც, არ ვიცი, საერთოდ, არის თუ არა უკვე ქვეყანა. უკანასკნელი წლების მნიშვნელოვან მოვლენად რა შემიძლია დავაისხელო? მიხარია, რომ ამასმულ “სუბიმიტების” მსოფლმხედველობა სიასხისკენაა მიდრეკილი და საინტერესო ცვლილებებს ველოვართ. მიხარია ანსამულ “ერისონის” გამოჩნობა და წარმატება. სიამოვნებით ველი ჩემი ფორმების გამოცემას, რომელიც ამ საში წლის განმავლობაში გამართული, ჩემი ცოცხალი კონცერტების დროს ჩაინერა.

3. რაც შეეხება იმას, თუ რას ვკითხულობ, რას ვუსმენ და ა.შ. - ვკითხულობ ყოველთვის საინტერესო პროზას და პოეზიას; რაც ხელში ჩამივარდება ყველგან ვკითხულობ. მე და ჩემს თაობას წიგნების კითხვა ყოველთვის გვიყვარდა. ვუსმენ ყველაზე კარგ მუსიკას, თუ რამ არსებობს; თუ რაიმე კარგი ფილმი, ინტერესი მაქვს რომ ვუყურო, ვნახო და შევიგრძნო ისევე; როგორც ლიტერატურა, მუსიკა და ა.შ.

შეავსეთ ანკეტა და გამოგვიგზავნეთ

გთხოვთ, შეავსოთ ბარკვებით. გზავნი უფასოა.

სამაგისტრო კომპანია "რუსთავი 2" არ არის ვალდებული, გაცნობთ მიიღებთ თუ არა მონაწილეობას შიდა "ხალხის პირისპირ". თქვენი პირადი მონაწილეობა, დაგისაქმიანდებათ მაგისტროს კომპანიაში ან ანკეტის შედეგით თქვენ ეთნოგრაფიული შიდა "ხალხის პირისპირ" წესებსა და პირობებს.

ანკეტა გამოგვიგზავნეთ ფოსტით ან მოიტანეთ მისამართზე:

სამაგისტრო კომპანია "რუსთავი 2",
ტელევიზორი "ხალხის პირისპირ",
ვაჟა-ფშაველას 45, 300077 თბილისი

კონკურსანტები ტელევიზორი "ხალხის პირისპირ" შიდაგვინან ანკეტის საფუძველზე, ავითრებთ გთხოვთ, ყურადღებით შეავსოთ ანკეტა.

სახელი და გვარი

ოჯახური მდგომარეობა:
დაქორწინებული, დაუმორჩინებელი, გაყრილი, ძვრივი

მისამართი:

შვილები: (თუ გააქვთ)

საფოსტო ინდექსი:

ბანათელება:
საშუალო, უმაღლესი, ტექნიკური

საკონტაქტო ტელეფონის ნომრები:

პროფესია:

ასაკი:

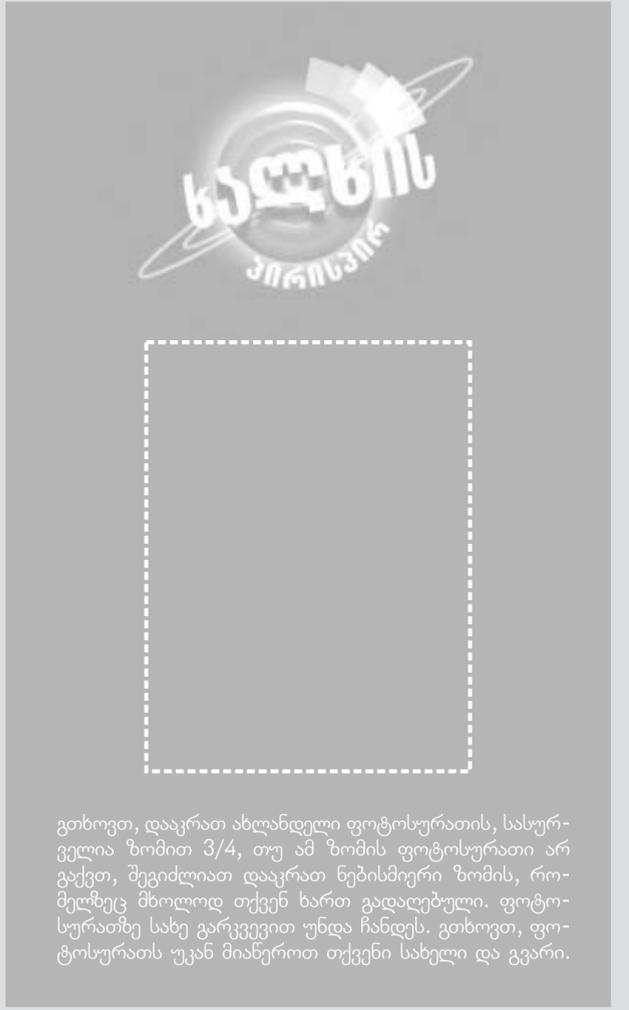
სამუშაო ადგილი

დამხმარე კატეგორია: (მხოლოდ კატეგორია, რომელიც კარგად ვიცნობთ, შეგიძლიათ აირჩიოთ ნებისმიერი. მაგალითად, სავაჭრო კლუბი "არსენალი" ან ვიზუალური მონაწილეობის მონაწილეობა, ან 60-იანი წლების მუსიკა, და ა.შ.)

შინაური ცხოველები: (თუ გააქვთ)

თქვენი ინტერესები და ჰობი:

შეხვედრისათვის თუ არა, პირადად, ცნობილ ადამიანს? ვის, სად და როდის?

გთხოვთ, დააქრათ ახლანდელი ფოტოსურათის, სასურველია ზომით 3/4, თუ ამ ზომის ფოტოსურათი არ გაქვთ, შეგიძლიათ დააქრათ ნებისმიერი ზომის, რომელზეც მხოლოდ თქვენ ხართ გადაღებული. ფოტოსურათზე სახე გარკვევით უნდა ჩანდეს. გთხოვთ, ფოტოსურათს უკან მიანეროთ თქვენი სახელი და გვარი.

როგორ გაატარებდით თქვენს იდეალურ დღეს დღეს?

მიყვარს თუ არა მოგზაურობა? (თუ მიმოგზაურობთ საერთაშორისო ბარათს და სად?)

არჩევანი რომ გქონდეთ, რომელ ცნობილ ადამიანთან ისწავლებდით შეხვედრას, სად ნახვილიყო მასთან ერთად და რატომ?

როგორი სატელევიზიო გადაცემები მოგწონთ და რატომ?

არჩევანი რომ გქონდეთ, სად ნახვილიყო სამოგზაუროდ და რატომ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი რაგის შეცვლა საკუთარ ბარბანტებს ან ხასიათში, რას შეცვლიდით და რატომ?

როგორია თქვენი საყვარელი მხარე და საყვარელი ლიტერატურული ნაწარმოები?

ბავშვთ თუ არა მიყვანი, რომლის მიღწევაცაც მოცნობთ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი ნახვის ასრულება, რას ინახებდით და რატომ?

როგორი მუსიკა გიტაცებთ და თავად ბავშვთ თუ არა მუსიკალური ნიჭი?

მიგიღწევიათ ან გაგიკეთებიათ თუ არა ისეთი რამ, რითაც ამაყობთ?

თქვენი აზრით, რომელ ზღაპრულ პერსონაჟს ვგავხართ ყველაზე მეტად და რატომ?

რა ჟანრის ფილმები მოგწონთ და რომელია თქვენი საყვარელი ფილმი?

ბავშვთ ან გქონდათ თუ არა რაიმე მიტანა? კონკრეტულად რა?

ფილმი რომ გადავლოთ თქვენზე, რომელი ცნობილი მსახიობი შეასრულებდა თქვენს როლს?

გამოსულხართ თუ არა ტელევიზიით? (თუ კი, როდის და რა ახალხში?)

ბავშვთ თუ არა უჩვეულო ნიჭი? (მაგალითად, შეგიძლიათ თუ არა სტატიის ბათონების "მითარს სწავლა" შესრულება, ან აპირებთ ბარათილი მონაწილეობის გაწევა?)

ყველაზე უხერხული სიტუაცია თქვენს ცხოვრებაში:

რატომ გინდათ მიიღოთ მონაწილეობა ჩვენს თამაშში?

უჩვეულო ან საინტერესო რამ თუ გადამცდენით თავს? კერძოდ რა?

ყველაზე ცუდი სამუშაო თქვენს ცხოვრებაში:

დღეს რომ მოგცენ 2000 ლარი, რას გააკეთებდით?

ფეხბურთი

რიჰაძე გადადგა

შვეიცარიისთან მატჩის შემდეგ ალექსანდრე ჩივაძე ნაკრებს დაემშვიდობება

აკა ტონი

ყველაფერი ძალიან მოულოდნელად მოხდა: გუშინ, 18 საათსა და 30 წუთზე საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის ჩვენრალურმა მდივანმა, ვალერი ჩოლოჩაძემ სასწრაფოდ მიგვიპატიოა პრესკონფერენციაზე მიუხედავად იმისა, რომ მიმდინარე კვირა ქართული ფეხბურთისთვის დაძაბულია და განსახილველიც უამრავი საკითხია, პრესკონფერენციის თემა მაინც უცნობი იყო. ფედერაციის ოფისში უფრანლისტებს ბატონი ვალერი შეგვეგება, შემდეგ კი გადავინაცვლებთ საკონფერენციო დარბაზში, სადაც სფფ-ს პრეზიდენტი, მერაბ ჟორდანიას შემოვხვდებით. ცოტა ხანში ყველაფერი ცხად გახდა. "რამდენიმე საათის წინ შეხვედი ბატონ საშა ჩივაძეს, რომელმაც თავისი გადაწყვეტილება შესახებ მამცნო. ბატონი საშა საქართველოს ეროვნული ნაკრების პოსტიდან გადადგა", - გვითხრა ჟორდანიამ.

სფფ-ს პრეზიდენტის თქმით, საქართველოს ნაკრები ჩვეული რიტმით ემზადება ხვალინდელი მატჩისთვის. სვეიცარიის წინააღმდეგ გუნდს კვლავ ჩივაძე უხელმძღვანელებს, ამის შემდეგ კი ნაკრებს დაემშვიდობება. მერაბ ჟორდანიამ განაცხადა, რომ, ბატონი საშას თქმით, შვეიცარიისთან მატჩის შედეგი მის გადარჩევით უკავშირდება. "მატჩის წინააღმდეგ გუნდს მისი მხარე იქნება, მისი გადაწყვეტილება საბოლოოა. "მატჩის წინააღმდეგ გუნდს მისი მხარე იქნება, მისი გადაწყვეტილება საბოლოოა. "მატჩის წინააღმდეგ გუნდს მისი მხარე იქნება, მისი გადაწყვეტილება საბოლოოა. "მატჩის წინააღმდეგ გუნდს მისი მხარე იქნება, მისი გადაწყვეტილება საბოლოოა."

მოსაძებნად არცთუ ისე დიდი დრო გვრჩება". გუშინდელი საუბარი ირლანდიისთან მატჩზე მომხდარ ინციდენტსაც შეეხო. თამაშის დროს გულშემატკივრებმა მოედანზე ბოთლები, ხურდა ფული და გახსნილი დანაც კი ისროლეს. მერაბ ჟორდანიას განცხადებით, მომხდართან დაკავშირებით UEFA-ს დისციპლინარული კომიტეტი უახლოეს დღეებში სხდომას მოინვესტებს. "მსგავსი ინციდენტი ხშირად ხდება მთელ მსოფლიოში, მაგრამ საქმეს ის ართულებს, რომ გულშემატკივრებმა მოედანზე დანა ისროლეს. სავარაუდოდ, აპრილის პირველ ნახევარში გახდება ცნობილი, თუ რა საჩქაროებს დაგვაკისრებს UEFA", - განაცხადა ჟორდანიამ. ცნობილია, რომ შაბათის მოვლენების გამო, ჩვენი მომავალი მატჩი, რუსეთის ნაკრები, კიდევ უფრო დიდი დაუფიქრებელი მოთხოვნის, 30 აპრილის მატჩი ნეიტრალიზაციის მიზნით გადაიდგა. ამ მოთხოვნას რუსეთის ფეხბურთის ფედერაციის განცხადებით, მხოლოდ 12 ოქტომბრის შემდეგ შეეძლება დაახლოებით შვიდი თვის განმავლობაში შეიძლება გადაიდგოს.

ალექსანდრე ჩივაძე ნაკრებს ემშვიდობება

მატჩისას "ლოკომოტივი" სტადიონზე ელექტროენერჯია გაითიშა. მაშინ მერაბ ჟორდანიამ ამბობდა, რომ უშუქობის გამო არავინ დაგვახვია და ასეც მოხდა. მაგრამ უკანასკნელ მატჩში მომხდარ ინციდენტთან დაკავშირებით სფფ-ს პრეზიდენტი ალარ არის ასე ოპტიმისტურად განწყობილი: "იმის გარდა, რომ საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციას დიდი ფულადი ჯარბი დაეკისრება, შესაძლოა UEFA-მ სხვა საჩქაროებს გამოიტანოს. სავსებით მოსალოდნელია, რუსეთის წინააღმდეგ, მართლაც, ნეიტრალურ მოედანზე გვათამაშონ", - განაცხადა ჟორდანიამ. სფფ-ს პრეზიდენტმა აღნიშნა, რომ თუ ნეიტრალური მოედანი გადაწყდება, ქართულ მხარეს ჯერ არა აქვს შერჩევითი კვლევა, მართლაც, ნეიტრალური მოედანზე გვათამაშონ, - განაცხადა ჟორდანიამ. ასე რომ, დავალიანობა UEFA-ს გადაწყვეტილებას. მანამდე კი შვეიცარიის წინააღმდეგ გველის თამაში - უკანასკნელი საბა ჩივაძისთვის...

რიჰაძე "ლივერპულში" ოცნებობს

ადამიანის ყველაზე ცუდი თვისება გაუმადლობააო, ტყუილად არ არის ნათქვამი. როგორც ჩანს, მსოფლიო ჩემპიონი რიჰაძე სწორედ ამ სენით - გაუმადლობით და დაუცმყოფივადობითაა დაკავებული. ბრაზილიელს არ ჰყოფნის ის, რაც აქვს და მინცდამაინც ის უნდა, რაზეც ხელი არ მიუწვდება. წესით, რიჰაძე უკმაყოფილო არ უნდა იყოს - ბოლოს და ბოლოს, ევროპის ერთ-ერთ გრანდში, სილვო ბერლუსკონის "მილანში" თამაშობს და დიდ ანაზღაურებასაც იღებს. "მილანი" ჩემპიონთა ლიგის ფავორიტთა შორისაა და, თუ ძალიან მოინდომებს, იქნებ "სუდვეტისაც" გამოჰკრას ხელი. რიჰაძის კი ეს ყველაფერი აღარ აკმაყოფილებს და სურს, პრემიერლიგას შეუხიზვოს.

გემო. ბრიტანული გაზეთის "News of the world"-ის კორესპონდენტთან საუბარში რიჰაძემ განაცხადა, რომ "ლივერპულში" სურს თამაში, რითაც "მილანის" ტიფოზები გააოგნა. "კლუბის არჩევის შესახებ ვცდილობ, რომ მიქონდეს, "ლივერპულში" თამაშს ავირჩევდი, თუ, რა თქმა უნდა, მერსისაიდელსაც ენდობოდა დიდი გუნდები ჩემი აყვანა. ჩემთვის დიდი პატივი იქნებოდა "ლივერპულის" მაისურის მორგება და მაკლე ოუენის გვერდით თამაში. საანამ კარგიას დავასრულებ, ძალიან მინდა, ერთი-ორი სეზონი პრემიერლიგაში გავაქარო. ინგლისურ კლუბებს შორის ყველაზე მეტად "ლივერპული" მსიზილება", - ამბობს პრემიერლიგაზე მეოცნებე რიჰაძე.

შვეიცარიული "ნატი" საქართველოს ნაკრებსა და შიზის წინააღმდეგ

შვეიცარიელებს ქართველი გულშემატკივრების უმნიათ

ინო პირველი

ირლანდიისთან გამართული საქართველოს მატჩის შემდეგ ქართველ ფანებს ევროპაში "ველურების" მეტად არასახარბიელო იარაღი მიეკურათ. ბოთლები და კოკა-კოლას ქილები ვის არ უსვრია მოედანზე - იტალიის ჩემპიონატში თუ ინგლისურ პრემიერლიგაში ლამის ყოველი მეორე მატჩი გულშემატკივართა აგრესიული გამოხდომების ფონზე მიმდინარეობს, მაგრამ იმდენად ორიგინალური არავინ ყოფილა, რომ მეტოქე გუნდის ფეხბურთელებისთვის გამართილი დანა ესროლოს. ასეთი ოპიათი იდეები ბოლოდ ქართველებს თუ მოუფიქრებიათ თავში...

შვეიცარიის ნაკრები თბილისის აეროპორტში

ამ მატჩის შემდეგ შვეიცარიულ პრესაში ერთი ამბავი ახტავდა: რა გეშეგება, ჩვენი "ნატი" (ასე უწოდებენ ქრთვულ ნაკრებს შვეიცარიაში) ველურებით სათანამოოდ მიდისო. "თითქოს ის არ კმაოდებს, რომ საქართველო ომის ზონასთან ახლოს მდებარეობს, ახლა ამას გულშემატკივართა აგრესიაც დაემატა. როგორ უნდა თამაშობს ფეხბურთელებმა ასეთ სიტუაციაში? რაზე იფიქრონ - გამარჯვებაზე, თუ იმაზე, რომ ტრიუმფთან ახლოს არ გაითბინონ, რადგან, შესაძლოა, ეს მათი სიცოცხლისთვის სახიფათოც კი აღმოჩნდეს?" - წერდა გუშინ შვეიცარიული გაზეთი "ზიკი". მოდი და გუგანაზდება! აქამდე საქართველოს ნაკრებს მხოლოდ მერაბ ჟორდანიას იმიჯი ჰქონდა. მოწინააღმდეგეებზე შეთქმულებებით ერთ რამეს გაიხსნიდნენ - ქართველებს კარგი გუნდი ჰყავთ, მაგრამ ჩვენ მაინც მოვიგებთ. და ასრულდნენ კიდევ დანაბრებებს. ახლა კი საქართველო გახდა ის ქვეყანა, სადაც სტუმარი ფეხბურთელებს უნდა ემინოდეთ, ტრიუმფებთან ვინმემ დანა არ გვესროლოსო. "რა დრო დაგვიდგა, რა ხნისანი ვართ!" - როგორც ციციერთი ჩიცოვდა... შვეიცარიელებს ჩვენი ემინოდეთ. და არა მარტო ფეხბურთელებს. შიში ადვილი ამოსაკითხი იყო მი მცირერიცხოვანი, წითელ მაისურებში გამოწყობილი გულშემატკივრების სახეებიდანაც, რომლებმაც გაბედეს და "ველურების ქვეყანაში" ჩამოჰყვნენ თავიანთ "ნატის". აერო-

პორტში სტუმრებს სულ რამდენიმე უფრანლისტი დახვდათ. ირლანდიელ უფრანისგან განსხვავებით, შვეიცარიელებთან გასაუბრებით დიდად არავის მოუკლავს თავი. ორი ტელეკამერა, რამდენიმე მიკროფონი და, ძირითადად, სპორტული ავსტრების ნარმომადგენლები. საქართველოში ილუმინაციის უკვე აღარაფრის სვრა, მათ შორის, არც ეროვნული ნაკრების ან უკვე ექს-თავკაცს ალექსანდრე ჩივაძეს, რომლის სანაკრებო კარიერაც ირლანდიელებთან მატჩის შემდეგ დასრულდა. მაგრამ ეს უკვე ცალკე განსჯის საგანია...

შვეიცარიელები მხნედ, გაბედულ ნაბიჯით გამოიგდნენ აეროპორტიდან. ფეხბურთელებს ერთნაირი ნაბიჯით კოსტუმებიც ეკვთათ და მწელი გასარჩევი იყო, ვინ გულშემატკივრობდა ახალგაზრდულ ნაკრებს და ვინ - მთავარ გუნდს. ოცდარტომამდე უნდა იყოს, ალბათ, არც ჰქონდათ უფრანელი მწელების სახეები. ისინი სწრაფად გამოვიდნენ გარეთ და სპორტული ავსტრების მიმართ შეეძახებინათ მოედანზე დახვდეთ, სუ მოველაპარაკე ერთ-ერთ დახვდულს სახით ქერათიან ფეხბურთელს, რომელმაც თავაზიანად ამხსნა, რომ ახალგაზრდული ნაკრების წევრი იყო - ვინმე სახელგანთქმული არ

გვეკნოთო. რამე განსაკუთრებული არ უთქვამს, უბრალოდ, განაცხადა, დარწმუნებით ვარ, აუცილებლად მოვიგებთო. ძირითადი "ნატის" წევრებიც ასე ფიქრობდნენ. გრძელთმიანი ჰაკან იაკინი ენაწელიანი აღმოჩნდა. დაუზარებლად ილაპარაკა საქართველო-ირლანდიის მატჩის შესახებ, ქართველებთან ნათამაშევი ირიველი შეხვედრაც გაისხნა და იმედით გამოვიდნენ, მეორე თამაშსაც ადვილად მოვიგებთო. საწოთიო საკითხზე საუბარს კი დელიკატურად აარიდა თავი - არ უნდადა, რამე ეთქვა იმ გულშემატკივარზე, ვინც მეტოქე ბოთლებს და დანებს ესვრის... იაკინმა ჩვენ არაფერი გვითხრა ამ თემის ირგვლივ, მოძიებული "ბლიუს" კორესპონდენტს კი განუცხადა, საქართველოს მსგავს ქვეყნებში დანების სროლა საესებით კომუნალის მიუხედავად, სუ მოველაპარაკე ერთ-ერთ დახვდულს სახით ქერათიან ფეხბურთელს, რომელმაც თავაზიანად ამხსნა, რომ ახალგაზრდული ნაკრების წევრი იყო - ვინმე სახელგანთქმული არ

ფანების გაკრიტიკება. რა გასაკვირია - ემინია, თავადაც ირლანდიელთა ბედი არ გაიზაროს... "ნატის" თავკაცმა იაკო კუნმა უფრანლისტების თავდასხმას ვაჟაკაცურად გაუმტო და მოთმინებით უპასუხა თითქმის ყველა ბანალურ კითხვას: რა გეგმები გაქვთ, რამდენად მნიშვნელოვანია თქვენთვის ეს მატჩი, თქვენი აზრით, ქართველი ფეხბურთელებიან ვინ არის საუკეთესო, ულოდით თუ არა, რომ ჯგუფში პირველ ადგილს დაიკავებდით და ასე შემდეგ. იაკო კუნს ხან ინგლისურად უხდებოდა კითხვებზე პასუხის გაცემა და ხან - გერმანულად. ამის მიუხედავად, ოდნავაც არ უგრძნობინებია ჩვენთვის, რომ უჭირდა ერთი ენადან მეორეზე გადასტომა... "საქართველოში ჩვენ თითოეული ქულისთვის ვიბრძობთ. ამ მატჩში მიღწეული ნებისმიერი შედეგი - გამარჯვებაც და ფრც - ჩემთვის დიდად მნიშვნელოვანია. რაკი ალბანეთ-რუსეთის მატჩი ასეთი მოულოდნელი ანგარიშით დასრულდა და შვეიცარიის ნაკრები პირველ ადგილზე აღმოჩნდა, ახლა ყველა მატჩი უაღრესად მნიშვნელოვანია. ვერ ვიტყვი, რომ პირველი მატჩი ქართველებს იოლად მოეფეთა, პირიქით, - ჩვენი მესამე და მეოთხე გოლი ალოკვირდავად კი შეიძლება ჩაითვალოს. მაშინ ნამდვილად გაგვიმართლა. ვისურვებდი, რომ ახლაც ასე იყოს. ქართველი ფეხბურთელებიდან ვიცვრებო ჩაბარაულებს. კარგი ფეხბურთელები არიან დემეტრასკი, ქიქელაძე და ნემსაძე. მათ წინააღმდეგ სიფრთხილვა საჭიროა", - განაცხადა შვეიცარიელთა ხელმძღვანელმა. იმაზე კი არაფერი უთქვამს, მთელ შვეიცარიას იმედი რომ ჰქონდა, UEFA საქართველოს ერაფთან სახლოვებს გაითვალისწინებს და მატჩს სადმე სხვაგან გამართავსო. არც სტადიონის დისკალივიცაციაზე უსაუბრა, არც, ალბათ, ნამდვილად გვეშემატკივრობდა ირლანდიელთა გამოყენილი ვანდალიზმის შემდეგ. მოკლედ, შვეიცარიელებს ჯანტემენები აღმოჩნდნენ, არაფერი გვაგრძნობინეს. გულის სიღრმეში ვით "ველურია". ამიტომაც არ უკვირ მოედანზე დანების ტროალი, მაგრამ ქართველების თანდასწრებით მაინც ვერ გაბედა ექსტრემისტი

ჭიტყვად "ბაიერნი" რჩება

ცოტა ხნის წინ "ბაიერნი" ფანებს ლამის გულის შეტევა დაემართათ, როცა გერმანულმა "ბილდმა" გაავრცელა ესპანურ პრესაში გამოქვეყნებული ინფორმაცია, ოტმარ შიტცფელდთან მოლაპარაკების დაწყება "რეალს" და "ბარსელონას" უნდათო... ეს ქორები თავად შიტცფელდმაც დაადასტურა, - ესპანელებსაც ასეთი წინადადება, მართლაც, მივლიცო. "კატენაროს გენერალი" "რეალში", რომელიც "ბაიერნის" დაუძინებელი მტერია? ბაიერნელთა ყველა გულშემატკივარი აღმოვიტოვებოდა იყო - ბოლოს და ბოლოს, "ბაიერნი" ბოლოდროინდელი წარმატებები ხომ, ძირითადად, შიტცფელდის სახელს უკავშირდება, რა იქნება "ბაიერნი" ასეთი სტრატეგის გარეშე?

ამაზე მიუხედავად კლუბის ბოსებმაც ბევრი იფიქრეს და შიტცფელდს კონტრაქტის გაგრძელება შესთავაზეს, რაზეც "ბაიერნის" თავკაცს უარი არ უთქვამს. "რეალში" ან "ბარსელონაში" წასვლას და ყველაფრის თავიანთ დაწყებას გერმანულმა სპეციალისტმა ჩვეულ გარემოში დარჩენა აშჯობია. ახალი კონტრაქტი შიტცფელდმა 2005 წლის ივნისამდე "ბაიერნის" თავკაცად იქნება. დროის ამ მიხაკვეობით "ბაიერნი", სულ ცოტა, სამ ტიტულს მაინც მოიგებს. სწელს ზიმ ბეკარიელებს ჩემპიონის ნოდებას ვეღარცხდნენ შეეცდებოდა. მომავალ სეზონში კი მიუხედავებით ჩემპიონთა ლიგაში ტრიუმფით დაბრუნებას გვემავენ.

"ლაციო" - ორი ახალი ფეხბურთელი მოლოდინში

როცა რომელიღაც პრეზიდენტი სერჯო კრანოტი კლუბის ადმინისტრაციულ დელეგატს ლუკა ბარალოდის ბარსელონაში უშვებდა გაისკა მენდელისა და კავემირებულის საკითხების მოსაგვარებლად, ალბათ, ვერავინ წარმოიდგენდა, რომ ბარალოდის ბრაზილიელ ფაბიო რომუბაქსაც გამოყოფლებდა ხელს. ბასკი გაისკა მენდიეტა, რომელიც "ლაციოში" მინცდამაინც არ ბრწყინავდა, "ბარსელონაში" კარგ შთაბეჭდილებას ტოვებს, რომ გამოც კატალიანელებმა მისი კლუბში დატოვება გადაწყვიტეს და "ლაციოს" ფულის ნაცვლად 21 წლის ფაბიო

რომუბაქსაც სთავაზობს. ბრაზილიელის გარდა, "ლაციოში", შესაძლოა, სტივ მაკანამაინიც გადავიდეს. "რეალს" ინგლისელი თავდასხმების შენახვა ძალიან ძვირი უჯდება. მაკანამანს "სამეფო კლუბთან" 2004 წლის ივნისამდე კი აქვს კონტრაქტი, მაგრამ მაღარი დელთა თავკაცის ვინსენტ დელ ბოსკე ფეხბურთელს აშკარად არ სწყალებს. მაკანამანი ახალ მთავარსახე ით იშვიათად თუ გაივლევს ხოლმე "რეალის" რიგებში, ფლორენტინო პერესი კი ინგლისელს ყოველწლიურად სამ მილიონ ევროს უხდის.

ბიბა ბარსელონი

თუ აქამდე ფეხბურთის ქართველი გულშემატკივრის არსენალში "ბორჯომისა" და "კოკა-კოლას" ბოთლები, ხურდა ფული და სანთბელა, შიგადაშიგ კი ტულეტის ქაღალდის რულონი შედიოდა (აღარაფრის გამო თანამედვე სათულებიან მამაპაპურ გინებაზე), ირლანდიელთან მატჩში "ლოკომოტივის" ტრიუმფიდან მოდინისკენ დანამაც გაიშუთლა. ბედად, "გულშემატკივარმა" მიზანს ააცილა, თორემ კვიც კი ბიბას თბილისური დაბირისპრება, ალბათ, არასდროს დაეწყებოდა. საქართველოს ნაკრებს კი საკუთარი გაჭირვებაც ეყოფა. გაჭირვე-

ბულს ქვა აღმართში მიენიაო, ნათქვამია. სწორედ ასეთ დღეში ვართ. ნაკრები უთავკაცოდ დარჩა, ყოველ შემთხვევაში, შვეიცარიელებთან მატჩის შემდეგ ალექსანდრე ჩივაძე მთავარი მწერთელის პოსტიდან გადადგება. ისე კი, რა მნიშვნელობა აქვს. ერთი ანეკდოტისა არ იყოს, ტროლობუსი დაბზული რას დადის და, რომ აუშვა, რას იზამსო. ისეა ჩვენი საქმე. ოლინდ - პირიქით. მწერთელის ხელში რას აკეთებდა ნაკრები და მერე რა იქნება, ძნელი გამოსაცნობი არ უნდა იყოს. ამასობაში კი ირლანდიასთან მატჩი "მომამე" რუსებისთვის კატალიზატორად ქცეულა. უკვე დაფინებით მოითხოვენ, 30 აპრილის საქართველო-რუსეთის მატჩი ნეიტრალიზაციის მიზნით უნდა გადითმინოს. ჩვენმა ჩრდი-

ლოელმა მეზობლებმა მზრუნველობით გამოიჩინეს თავი - სხვებსაც მოუწოდებენ, საქართველოს ტერიტორიაზე მარტო რუსეთის კი არა, ნებისმიერი გუნდის მიღება სახიფათოა. მაგალითად კი ოქტომბრის ჩაბნელებული მატჩი და სხვა "ღირს შესანიშნავები" მოჰყავთ. ფაქტია, მათი რეაქცია ირლანდიასთან მატჩში უფრო გაამწვავა. რუსეთის ფეხბურთის კავშირის გენერალურმა მდივანმა ვლადიმირ როდიონოვმა თრაბ-რაჟუ-თან საუბრისას აღნიშნა კიდევ, რომ UEFA-ს გენერალურ მდივანთან გუგამად აიგნერთან გაგზავნილი ნერილში საქართველო-რუსეთისა და შაბათს, საქართველო-ირლანდიის მატჩზე განვითარებული მოვლენებით შემოფოტებულია. რუსეთის ფეხბურთის მოხელეებს იმედი აქვთ, რომ UEFA-საც ადეკვატური რეაქცია ექნება. "ვიარჩელებ კოლფსკოვთან მოათამბრებლავ გადაწყვიტეთ, UEFA-სთვის მივემართა. იქნებ, შეიძუნდნენ იმით, რაც საქართველოს ხდება. ასეთ პირობებში ფეხბურთის თამაში, უბრალოდ, შეუძლებელია.

ალბათ, საქართველოს გარკვეულ საჩქაროებს დააკისრებენ. სავსებით შესაძლებელია, ევროპის მფლობელონისგან მოწყობილ საგანგებო სხდომა, სადაც საკითხს განიხილებენ", - აცხადებს როდიონოვი. ბუნებრივია, გულხელდაკრეფილი არც UEFA-ში არიან. საქართველო-ირლანდიის მატჩის კომპირის მიერ შეფუფისთვის წარდგენილ მამხილებელ დოკუმენტში თუ მოხსენებაში, დანასთან ერთად, ჩვენთვის ბევრ სხვა არასასიამოვნო ფაქტზეცაა გამახვილებული ყურადღება. UEFA-მ საკუთარი დისციპლინარული გამოძიებაც წამოიწყო. "UEFA ირლანდიასთან მომხდარ ფაქტებთან დაკავშირებით საკუთარ დისციპლინარულ გამოძიებას იწყებს, - საზოგადოებასთან ურთიერთობის განყოფილების დირექტორის მიაც ლის განცხადებას ვიგებთ UEFA-ს ოფიციალურ საიტზე. - უკვე შევისწავლეთ არბიტრის მოხსენება, რომელიც დანასთან დაკავშირებული ეპიზოდს უკავშირდება. ამიტომაც ამ საქმეს, შემდგომი შესწავლის მიზნით, დისციპლინარულ ინსტანციას გადავიცემთ".

ფეხბურთი

კობი კანი: "ჩივარის ბადანობი სახეონი, მახრამ რას იხამ, ასეთია მწვრთნელის ხეობი"

შვეიცარიის ნაკრები გუშინ სადამოსვე ივარჯიშა

შვეიცარიის ნაკრები გუშინდელ ვარჯიშზე

აკა ტონია

შვეიცარიის ნაკრები, რომელიც თბილისში სადამოს ხუთ საათზე ჩამოვიდა, სასტუმრო "მერიტში" დაბინავდა და რვის ნახევარზე სავარჯიშოდ უკვე "ლოკომოტივის" სტადიონზე მივიდა. სტადიონზე, რომელზეც დირექციის წარმომადგენლებისა და ჟურნალისტების გარდა არავინ იყო, შვეიცარიის ნაკრების ფეხბურთელები, მწვრთნელები და შვეიცარიელი ჟურნალისტებიც გამოცხადდნენ. ფეხბურთელებმა და მწვრთნელებმა სასწრაფოდ გამოიცვალეს და მოედანზე გავიდნენ. თან ისიც თქვეს, გასახდელში ძალიან ციოდაო. სტადიონის დირექტორმა, ბატონმა გივიმ, წინადადება შემოიტანა, გასახდელი ელექტროქურებით გაეთბოთ. ერთი სიტყვით, შვეიცარიელთაც გუშინ არავინ ვაცნობდა და ხვალინდელ მატჩში სრული შემადგენლობით წარუდგება ქართველ გულშემატიკვარს. სიტყვამ მოიტანა და იმასაც ვაცნობებთ, რომ ჩვენს სტუმრებს მხოლოდ ორი ფეხბურთელი დააკლდებათ — "ლივერპულის" მცველი ან-

კობი კანი

ლეს ვასელითი მატჩი მოუვუთ და ალბანელებმა რუსეთთან გაიმარჯვეს, შვეიცარიაში, მართლაც, დიდი ოპტიმიზმი", - მითხრეს მათ. იმის გამო, რომ საქართველოს ნაკრების წინააღმდეგ თამაშებში თითქმის ყველა ჩვენი მეტოქე 3 ქულას გვეგვებს, მეგონა, შვეიცარიელებიც სწორედ ასეთ განწყობაზე იყვნენ. "ცხადია, მოგება გვინდა, მაგრამ რომ იცოდეთ, შვეიცარიაში არავინ ფიქრობს, რომ საქართველოს აუცილებლად მოუვებთ. სურვილი ერთია, მაგრამ დარწმუნებული არავინაა", - მიპასუხეს ჟურნალისტებმა. ესეც კარგია, რომ დარწმუნებული მაინც არ არიან... შვეიცარიის ნაკრების მწვრთნელთა კობი კანმა ვარჯიში ერთ საათში დაასრულა. აღმოჩნდა, რომ ბატონმა კანმა არაფერი იცოდა ალექსანდრე ჩივარის გადადგომის შესახებ. ეს ამბავი მან სწორედ ჩემგან შეიტყო. "ძალიან დასანანი, მართლაც გული მწყდება. მე და ბატონ ჩივარეს დიდი ხნის ურთიერთობა გვაკავშირებს. ჯერ კიდევ 30 წლის წინ შევხვდით ერთმანეთს მოედანზე. მას შემდეგ ხშირად ვხვდებოდით", - მითხრა კობი კანმა. "რას იხამ, ასეთია მწვრთნელის ხეობი — თუ არ ვაქვს შედეგი, უნდა ნახვიდე".

როდესაც საქართველო ბაზელში პირველად მხვდა შვეიცარიის ნაკრებს, მატჩის შემდეგ ბატონი სამა იმდენად მძიმე მდგომარეობაში იყო, რომ პრესკონფერენციაზე აღარ დარჩა და კობი კანი მარტო შეატოვა ჟურნალისტებს. ამის შემდეგ სულ მაინტერესებდა, რას იფიქრებდა შვეიცარიელთა მწვრთნელი. კობი კანთან ხელოვნურ შეხვედრით ვისარგებლე და მას ბაზელში მომხდარი ფაქტი გავხსენე. "არა, არა, რას ბრძანებთ, ჩივარის საქციელი სრულიად არ მწყენია. მაშინ მე მას ვაპუგე. მეც ვყოფილვარ მტკიცე სიტუაციაში, როდესაც არავინ დანახვა არ მინდოდა", - მითხრა ბატონმა კანმა და ერთი დღით დამეშვიდობა. დღეს, დილის 11 საათზე, შვეიცარიის ნაკრები პრესკონფერენციას გამართავს სასტუმრო "მერიტში", ხოლო სადამოს კვლავ ჩაატარებს ვარჯიშს "ლოკომოტივის" სტადიონზე. იმედა, შვეიცარიის ნაკრების წინააღმდეგ ვგაფიქრებ მატჩში საქართველოს ნაკრები ისეთ შედეგს მიადევნებს, რომ ბატონი სამა ჩივარე პრესკონფერენციის გუნებაზე იქნება და კობი კანს მეორედ არ დატოვებს მარტო.

ფიგურული სკიალი

მსახობა რომ უფრო ოზიამური გახდეს...

ფიგურების საერთაშორისო ფედერაციის (ISU) მიერ ფიგურული სკიალისთვის შემოღებული ახალი სამსახო სისტემა, რომელიც ბოლო დროს ბევრის უკმაყოფილებას იწვევს, მომავალი მსოფლიო ჩემპიონატისთვის სახეს შეიცვლის. ფედერაციაში აცხადებენ, რომ სპორტსმენთა შეფასების ახლებური მეთოდიკა ბევრად გამჭვირვალე გახდება. "უნდა ვაღიაროთ, რომ ზოგიერთი ცვლილება საქირია და ამაზე ვმუშაობთ კიდევ. მსოფლიო ჩემპიონატების გამოცდილებამ დავანახა, რომ მაყურებელი არ კმაყოფილებდა მარტო იმით, რაც ასპარეზობისას ელექტროტაბლოზე ჩანს. მომავალ წელს ქულებთან ერთად ტაბლოზე სხვა სტატისტიკური ინფორმაციაც გამოჩნდება", - ვაშინგტონში ახლად დასრულებულ ფიგურული სკიალის მსოფლიო ჩემპიონატზე განაცხადა ფედერაციის პრეზიდენტმა, იტალიელმა ოტავიო ჩინკვანტამ. მართლაც, მას შემდეგ, რაც სოლტ ლეიკ სიტის ზამთრის ოლიმპი-

ურ თამაშებზე წყვილთა თანრიგის ფინალურმა შეფასებამ სკანდალი გამოიწვია (2002 წლის ზამთრის ოლიმპიურ თამაშებზე ანტონ სიახარულიცა და ნატალია ბერენზიას ჩემპიონობა ბევრმა უსამართლოდ მიიჩნია — თვლიდნენ, რომ გამარჯვება იმსახურებდნენ არა რუსები, არამედ ჟამი სალესა და დავიდ პელების კანადური წყვილი. რედ.), ფედერაციამ მოინდინა, საკუთარი წესებისთვის გადაეხედა. ამჟამად ფედერაციამ გამოავალს ექვებ, რათა მომავალში თავიდან აიცილონ გაურკვევლობა და მიიღონ ისეთი წეს-კანონები, რომლებიც დააკმაყოფილებს როგორც სპორტსმენებსა და ოფიციალურ პირებს, ისე გულშემატიკვარს. "საჭიროა გამოვცხადოთ იმ აბიტრთა ეროვნება, რომლებიც ქულებს ანიჭებენ (ბოლო დროს შეგახებებო ანონიმურად კეთდებოდა. რედ.). ამის გარდა, სხვა წესების შემოღებაც ვგეგმავთ, მაგრამ კონკრეტულად რის, ამის თქმა ჯერ არ შემიძლია", - განაცხადა ჩინკვანტამ.

ფორმულა 1

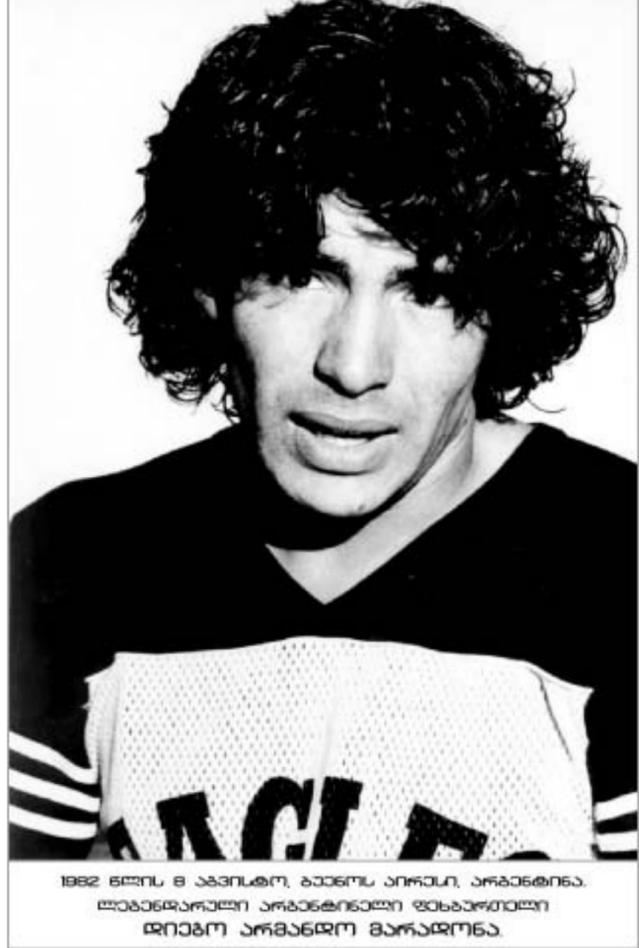
ძმები შუახარაბი და მათი ძაღლები

ალბათ, ვახსოვთ, რა გახარებული იყო მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონი მისხალ შუახარაბი ახალი ძაღლის ყიდვის შემდეგ. იმის მიუხედავად, რომ მისხალს და კორნისს ისედაც ოთხი ძაღლი ჰყავდათ, მათ მაინც საქართველის მიხედვით, თავიანთი შეიღების დასაცავად ბელგიური ნაგაზი, თორმეტი თვის "შივა" შეიძინათ. ახლა მისხალს ხუთი ძაღლი ჰყავს, მის უმცროს ძმას კი — არც ერთი, მიუხედავად იმისა, რომ უმცროსი "შუახარაბი" და მის მეუღლეს, კორასაც ძაღლი უყვართ ადამიანთა თხოვნიშვილებს. რაღვს ზალვებურები ჰყავდა ძაღლი, რომელიც ლამბოთაც იყვებოდა, რაც შუახარაბების მე-

ზობლებს, ბოლოს და ბოლოს, ყელში ამოუვიდათ. მეზობლებმა არაფრად ჩააგდეს რაღვს ავტორიტეტი და შემხებრებს ხუთჯერ დაასხეს თავს პოლიცია, - მშვიდად ძილის საშუალება არა გვაქვსო... რაღვსაც რაღა ექნა, ძალიანაც არ უნდოდა, მაგრამ, რაკი მეზობლების წინააღმდეგ ვერაფერი გაანყო, იძულებული გახდა, ძაღლი ისევ იმ სანერწყლ სკოლაში ჩაებარებინა, საიდანაც შეიძინა. ასე დარჩა რაღვ შუახარაბი უჭაღოდ, რასაც, სხვადასორის, ძალიან განიცდის და შურით შესცქერის უფროს ძმას, რომელსაც ერთდროულად ხუთი ძაღლი ჰყავს სახლში...

ისტორიული ფოტო

ის იყო 21 წლის წინათ...

1982 წლის 8 აპრილი. ბაქო, ათაბაი, არაბნთი. დაბადებული არაბნთიანი ფეხბურთელი დიეგო არაბნთი მარაბონა

ფრანს ბაკანაური: "ეროვნულ ნაკრებში ბალაკი შეუვლელია"

იმედგაცრუებული გერმანელები რუდი ფიოლერის გუნდს ჭვადში ჩარჩენას უნინასწარმეტყველებენ

ნიკო პირვალი

შაბათს გამართულმა ევროპის ჩემპიონატის საკვალიფიკაციო ეტაპის მორიგმა მატჩებმა მხოლოდ ქართველი ან რუსი გულშემატიკერები რომი დატოვა გულნატკეხი და იმედგაცრუებული. თავიანთი ეროვნული ნაკრებებისგან სასურველი შედეგი ვერც ესპანელმა ფანებმა მიიღეს, ვერც პოლანდიელებმა და ვერც გერმანელებმა. ბელგიაში ლამის გლეჯა გამოცხადდა სორფათიაში დიდი ამაღარბით ნაგების შემდეგ. მუნდილზე ყველაზე სწრაფად მოხვედრილმა პოლონეთის ნაკრებმა კი მხოლოდ ნულთან ფრეს მიადნა აქარად პროგრესის გაზზე შემდგარ უნგრელებთან. მოკლედ, შაბათის მატჩების უმეტესობა მოულოდნელი შედეგით დასრულდა. ლოგიკური იყო მხოლოდ იტალიის, საფრანგეთისა და ინგლისის ნაკრებების ნარმატება.

29 მარტს ორი ქული დაკარგვა ყველაზე მტკივნეულად გერმანიაში განიცადეს. ეს, ალბათ, არც არის გასაკვირი. სხვა თუ არაფერი, რუდი ფიოლერის გუნდი მუნდილის ფინალისტი და ევროპის ჩემპიონატზე პირდაპირ მოხვედრა გერმანელებისთვის, უბრალოდ, პრესტიჟის საკითხია. რატომ უნდა ამთავრებდეს მატჩს ფრედ ლიტვლებთან ის ნაკრები, რომელსაც სულ ერთი წლის წინ მსოფლიო ჩემპიონატის მოგებაზე ჰქონდა პრეტენზია?

მუნდილზე მიღწეული ნარმატების გამო გერმანელი ფანები ეიფორიაში იყვნენ. გუნდი, რომლისგანაც არავინ არავფრს ელოდა, რომელიც მსოფლიო ჩემპიონატზე პლეი-ოფიდან მოხვდა და

ფრანს ბაკანაური

რომლის თავაკაც მოკრძალებით ამბობდა, მეოთხედფინალში მაინც თუ გავიდეთ, თავს ბედნიერად ჩავთვლი, უეცრად ყველა ფავორიტზე ძლიერი აღმოჩნდა და ფინალში თამაშის უფლება მოიპოვა. ეს მაშინ, როცა მუნდილის მთავარი ფავორიტები — საფრანგეთი და არგენტინა ჯგუფში ჩარჩნენ, უძლიერესი შემადგენლობით დაკომპლექტებული იტალიის ეროვნული გუნდი კი მერვედფინალიდან გამოვარდა. უფარსკვლევა, უბრეტენზიო გერმანიის ნაკრებმა ყველა გააოგნა. როგორ მოხდა, რომ გერმანელები, რომელსაც გუნდში მხოლოდ ორი ტოპფეხბურთელი ჰყავდათ, ფინალში გავიდნენ? ვინ განაპირობა ბუნდესნაკრების ასეთი საოცარი ნარმატება? როგორც შემდეგ ვაჩვენებ, ამ საოცრების შემოქმედი იყო ორად ორი კაცი — ნაკრების მეკარე და

კაპიტანი ოლივერ კანი და გუნდის ლიდერი მისხალ ბალაკი. სწორედ ეს ორი ფეხბურთელი წარმართადა ნაკრების თამაშს. გერმანელთა ფინალში გასულა ცხადია დამსახურება იყო. ჩემპიონის ტიტულზე მეტყვნე ოლივერ კანი ისე საიმედოდ იცავდა გერმანელთა კარს, რომ ფინალში მხოლოდ ერთი გოლი ჰქონდა გაშვებული, მისხალ ბალაკი კი მუუდარებელი იყო მოედნის ცენტრშიც და თავდასხმშიც. ნაკრები სწორედ მისი გილემის წყალობით აპარტებდა მონინალმდეგვებს. ბალაკი და კანი — ორკაცა გუნდი! ფინალში ბალაკს დისკვალიფიკაცია ჰქონდა, კანს კი — ხელის ტრავმა და ბუნდესნაკრები უტიტულოდ დარჩა. გერმანელები პირველად დამარცხდნენ და ეს მარცხი ყველაზე მტკივნეული აღმოჩნდა.

დრო გავიდა. ეიფორია დაცხრა. ბურუსი დაფიხნა. ფეხბურთელებს გმირის შარავანდედი ნელ-ნელა შემოაცვადით და ყველა დაინახა, რომ რუდი ფიოლერის ერთი ჩვეულებრივი გუნდი ჰყავდა - საშუალოზე ოდენ უკეთესი. იმდენად ჩვეულებრივი, რომ, სულაც არ იქნებოდა გასაკვირი, თუ გერმანელ გულშემატიკერებს ისევ მოუწყვდათ ნერვოზობისგან ფრჩხილების კენჭება, ვითარ, ჯგუფში ჩაერთო, არც პლეი ოფში ოფლის დაღერა გააკვირებდა ვინმეს. ამ საშუალო დონის გუნდმა შაბათს საკუთარ მოედანზე ლიტველებს ვერ მოუგო, რადგან მისხალ ბალაკს ტრავმა ჰქონდა და ვერ თამაშობდა. ბალაკი გერმანიის ნაკრებისთვის შეუცვლელი აღმოჩნდა...

ეს ფრე გერმანელებისთვის მეტისმეტად მტკივნეული იყო. უცებ ყველას დაეკარგა იმედი, რომ ნაკრები ევროპის

ჩემპიონატზე მოხვებდა. რაკიკალერად განწყობილი კრიტიკოსები იმასაც კი ამბობენ, ფიოლერის გუნდი მეორე ადგილსაც ვერ ეღიოსებაო. ფრანც ბუკნაური მთლად წყალს არ უწერავს ბუნდესნაკრებს, თუმცა, ძალიან გაბრაზებულია ფეხბურთელების თამაშის გამო. "ამ მატჩის შემდეგ ნაკრებისთვის მხოლოდ ერთი რამის თქმა შემიძლია: "კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება თქვენთვის ჩვეულ გარემოში!" ისევ ნაბორიკება, ისევ ნარმატებლობა და ეს ჩვენთვის, სამწუხაროდ, ნორმალური მდგომარეობაა. ახლა ხომ ყველასთვის ცხადია, რომ მუნდილით გამონაკლისი იყო. ჩვენ მხოლოდ ერთი მაღალი დონის ფეხბურთელი გვყავს მოედნის ცენტრში — მისხალ ბალაკი. "ბაიერში" მისი შეცვლა პრობლემა არ არის, იქ ოტმარ ჰიტცელმანს სხვა კარგი ფეხბურთელებიც ჰყავს, რუდი ფიოლერს კი, სამწუხაროდ, - არავინ. გერმანიის ნაკრებისთვის ბალაკი შეუცვლელია, შეუცვლელია საჭირო მომენტში გოლის გატანის ის საოცარი უნარი, რამაც ჩვენ მუნდილის ფინალში გავიყვანა. თუმცა, ლიტვის ის მეტოქეა, რომელსაც საკუთარ მოედანზე აუცილებლად უნდა მოუგო, ბალაკის გარეშე კი. ჩვენ დღეს სამი ქულა გავაჩუქეთ. ამ დანაკლისს ყველაზე მწარედ მაშინ ვიგრძნობთ, როცა შოტლანდია გავიხსნებთ. შესაძლოა, შოტლანდიელებს დიდი ვარსკვლავები არ ჰყავთ, მაგრამ მათ აქვთ ბრიოლის სურვილი, რაც ჩვენ გვაკლია. ჯერჯერობით დაკარგული არაფერია, მაგრამ თუ მომავალშიც ასე ვითამაშებთ, ლიტვასთან ფრე მოგონილი იქნება", - ასეთი გახლავთ "კიზერ ფრანცის" ვერდიქტი.

გაპაპიფიფატი ,,ლაგანა ვეჩი"

ომი და მოგზაურობის ჟინი

როგორ შეცვალა ბუმბა მონოდებით მოხეტიალეთა გეგმები

თამარ ბაბუაძე

11 სექტემბრის შოკი ამერიკელებმა, როგორც იქნა, დაძლიეს და უფრო თამამად იწყებენ ტურისტულ მოგზაურობებს, - ჯერ კიდევ რამდენიმე თვის წინ ასე ფიქრობდნენ ევროპული სასტუმროებისა და რესტორნების მფლობელები, გიდები და სუვენირებით მოვაჭრეები. თუმცა, მაღევე გაირკვა, რომ უკვე აღარ შეიძლება სადამ პუესინის თვითნებობის ატანა, ბუმბა ერაყს ომი გამოუცხადა და ძლიერ შემოტრიალებული სამოგზაურო ბიზნესიც ისევე საფრთხის წინაშე დადგა. უჩვეულოდ დაცარიელდა პარიზში, ეიფელის კოშკის ქვეშ მოთასებული სუვენირების მაღაზია, ლონდონის ზიგ-ბენსაც მოაკლდა აღტაცებული ტურისტების მზერა...

აი, მაშინ კი, როცა ერაყის ტერიტორიაზე პირველი ბომბები ჩამოყარეს, ბიზნესმენები უკვე ბოლომდე დარწმუნდნენ, რომ დაუცველობის შეგრძნების გამო, სულით ტურისტებიც კი გაურკვეველი ვადით ცლიდნენ ზურგჩანთებს და აეროპორტებისკენ გახედვასაც არ აპირებდნენ. მოკლედ, ასი პროცენტით გამართლდა ძველი ინგლისური ანდაზა და ძალიან შეშლილ დედამიწაზე სახლი ადამიანებისთვის ნამდვილ ციხე-სიმაგრედ იქცა.

თუმცა, ამაში ახალი არაფერია. ტურიზმის ბიზნესს ე.წ. "შავი პერიოდი" ხომ ჯერ კიდევ 1991 წელს, სპარსეთის ყურის ომის დროსაც ედგა. თუ მანამდე ლონდონს მხოლოდ ამერიკიდან ყოველწლიურად 2 მილიონი მნახველი ჰყავდა, კუვეითში შეჭრის შემდეგ ტურისტების რიცხვმა ერთი მესამედით იკლო. მდგომარეობა მთელი სამი წლის განმავლობაში არ გამოსწორებულა. ახლა კი, მოგზაურები უკვე დიდი ხანია, დაუცველობის შეგრძნებით ცხოვრობენ. დედამიწის გარშემო სახეტიალო გეგმები მათ ჯერ კიდევ შარშან, 11 სექტემბერს ბნელადენის გამო შეცვალეს.

მაინც რამდენად ვნებს ომი ტურიზმს? ვიტყვი, პირველ რიგში, ის მოგზაურობისა და მშენებლის მოყვარულ ადამიანებს ვნებს; მათ, რომლებიც გლობალურად აზროვნებენ, რომელთაც უყვართ დედამიწა და სურთ, მისი ალქმის საშუალება ყოველგვარი ცხელი წერტილებისა და ციდან ბომბების ცვენის გარეშე მიეცეთ. რამდენიმე მათგანს პირადად ვიცნობ. ცოლ-რიხელი პიტერ სუტერი ის კაცია, რომელიც დილას ადრე დგება, ანესრები ველსოიპედს (და არა ავტომობილს. მართალია, "ფორდ ფოკუსი" ჰყავს, მაგრამ იშვიათად გამოჰყავს გარაჟიდან, რადგან არ სურს გარემოს დაბინძურების საქმეში საკუთარი წილი შეიტანოს) და მეუღლესთან ერთად გეზს ხან სამხრეთ ინგლისური პროვინციების მოსაველოდებლად იღებს, ხანაც - ბუდაპეშტის გარეუბნების დასათვალიერებლად. ვზადაგ ხა რამდენ საინტერესო ადგილს გადაყურებდა კიდევ... წარმოიდგინეთ, როგორი ხელის შემშლელი ფაქტორია ასეთი ადამიანისთვის ცხელი წერტილების მომრავლება. ამიტომაც, შედარებით მშობრებ ნუ გაუკვირდებთ, რომ პიტერ სუტერის მსგავსი ადამიანები ხშირად ივინებენ შიმს და სახეტიალოდ საომარ სიტუაციებშიც მიდიან.

წელს ნაწილობრივ სწორედ მსგავსი ტენდენცია ფიქსირდება. როგორც ჩანს, ტურისტებმა დასკვნეს, რომ ბუმბის გეგმებზე დამოკიდებულნი ვეღარ იქნებიან და ისეთ სამიმ რეგიონებშიც კი მოგზაურობენ, როგორც აზიის ქვეყნები. განსაკუთრებული სიამაყით ბრიტანელი მოგზაურები გამოირჩევიან. ნატალი ფილდი, რომელიც ამჟამად დუბაიში ისვენებს, აცხადებს: "თავს ძალიან უსაფრთხოდ ვგრძნობ. ომზე არავინ ლაპარაკობს. ბრიტანეთში რომ დავრჩენილიყავი, უფრო მეტად ვინერვიულებდი. აქ კი სრული სიმშვიდეა". პიტერსფილდელი ახალგაზრდები დროს ნითელი ზღვის კურორტზე, მარმ ელ შეიში ატარებენ. "აქაურობა სასვე და ცვით. ტურისტების უსაფრთხოებაზე შეიარაღებული პოლიციელები ზრუნავენ. არაფერი გვახსენებს

თითმფრინავი ვაშინგტონს ტოვებს

ნიუ-იორკის პრობლემა კვლავაც ტურიზმა

ომმა კაულა ლუმურში მოგზაურთა რიცხვიც შემცირა

როი - შედარებით უსაფრთხო ქალაქი

ომს". არსებობენ კიდევ უფრო გაბედულებებიც, მაგალითად, ლონდონელი დერილ ედვარდსი სააღდგომოდ ირანში მიემგზავრება და სულაც არ ნერვიულობს იმის გამო, რომ ბუმბის მიერ გამოცხადებულ "ბორტების ლეგს" ქვეყნებში ირანიც შედის. ბრიტანელ ტურისტებს მასპინძლობს ომანიც...

თუმცა, როგორც ირკვევა, ამერიკელები ნაკლებ მამაცები არიან. მეტიც, დაუცველობის შეგრძნება ყველაზე მეტად სწორედ მათ აწუხებთ. იმ გარემოებამ, რომ ომის ინიციატორი ხშირ შემთხვევაში სწორედ ვაშინგტონია, ამერიკელებს კომპლექსებიც გაუჩინა, დაახლოებით ასეთი: "მაშინ, როცა მსოფლიო ომის წინააღმდეგია, ჩვენ, როგორც ამერიკელებს, ალბათ, ცუდად მიგვიღებენ". ამ ვჭების გამო ამერიკელები ან შინ დარჩენას ამაჯობებენ, ანდა, თუ ევროპაში მოგზაურობა მაინც გარისკეს, თავს კანადელებად ასალებენ.

ასე მოიტყენ ილინოისელი ჯერი და ჯული ვუდსკებიც. ისინი მილანში ზუსტად ომის დაწყების დღეს ჩავიდნენ. როდესაც ერაყში პირველი ბომბები ცვიოდნენ, ისინი ლეონარდოს ქვინელსებს ათავალებდნენ. თან, იმისადმი უარყოფითად განწყობილ მილანელებს შორის თავი უსაფრთხოდ და ამაყად რომ ეგრძნობ, მეგრად კანადის დროები მიიმაგრეს.

ტეხასელმა კრისტალ სამნერმა კი გარისკა და პარიზში მოგზაურობის დროს თავისი წარმოშობა მაინც გათქვა: "სამინელებმა, როცა იმის გამო გინებს პოდოიმის მოხდა, რომ ამერიკელი ხარ. თავიდან მეც დავაპირე, რომ თავი კანადელად გამოსალებინა, მაგრამ შემდეგ გადაწყვიტე, პარიზელები დამერწმუნებინა, რომ ყველა ამერიკელი არ უჭერს მხარს ომს", - განაცხადა მან. მაგრამ ეს ტეხასელი გოგონა ამერიკელებს შორის ასკარად გამოაკლისა. საფრანგეთში (ერაყში ომის იდენს ყველაზე დიდი ოპოზიციონერი ქვეყანა) ხომ სულ უფრო ნაკლები ამერიკელი ტურისტი ჩადის. თუ 2002 წელს 1.7 მილიონმა ამერიკელმა მონახულა პარიზი, 2003 წლის იანვრიდან ამერიკელ სტუმართა რიცხვი კატასტროფულად შემცირდა.

თავადაც მიხვდებით, ვინ იზარალებს ყველაზე მეტად ტურისტების რიცხვის შემცირებით: უდიდესი ევ-

როპული ავია-კომპანია "ბრიტიშ ეარაინზსი" უკვე აცხადებს, რომ დააჩქარებს სამი ათასი საშუალო ადგილის გაუქმების პროცესს, "ეარ ფრანსი" კი შვიდი ახალი ეარბუსის გამოშვებას გაურკვეველი მომავლისთვის გადადებს. უარეს პრობლემებშია ჩაფლული ამერიკული "ოუ ეს ეარაინზსი" და "იუნაიტედ ეარაინზსი". ორივე მათგანის გაკორტების საქმეს კონგრესი იხილავს. ლონდონელებს კი ჯერაც ვერ დაუვინყებიათ ტანკებით სავსე "პიტროუსი" აეროპორტი - ეს მაშინ, როდესაც ბრიტანეთში ტერიტორიულ თავდასხმას ელოდნენ. ახლა კი, როგორც "დეილი ტელეგრაფის" შურნალისტი ირნმუფბა, ლონდონის მთავარ აეროპორტს ვერც იცნობთ: ალარაეთითაროვები სარევისტრაციო პუნქტებთან და სამინელო სიჩუქე მერე და მესამე ტერმინალში.

ასე რომ, ფაქტია: მიუხედავად იმისა, რომ ბევრი ამტკიცებს, ზეცაში თავს უფრო უსაფრთხოდ ვგრძნობთ, ვიდრე ამ შეშლილ მსოფლიოში, ტურისტების უმრავლესობა ფრენაზე მაინც უარს ამბობს. ავიაკომპანიაში კი აღარ იცინა, რა ხერხებით შეინარჩუნონ კლიენტები. მაგალითად, "ბრიტიშ ეარაინზსი" გადადო კუვეითისა და ისრაელის რეისები, შემაცირა დუბაის, ნიუ იორკისა და ჩიკაგოს რეისები (ამ მიმართულებით მგზავრების რიცხვი საგრძნობლად შემცირდა), ახლახან კი კლიენტებს იმის უფლებაც მისცა, რომ 14 თებერვლის შემდეგ დაჯავშნილი ბილეთებზე თარიღი და მიმართულება შეცვალონ...

თუმცა, ომი ხომ სიცოცხლის შეწყვეტას არ ნიშნავს. ამიტომაც არც სოლიდურ ყოველდღიურ გამოცემებს გაუუქმებიათ თავიანთი სამოგზაურო განყოფილებები. "ნიუ იორკ ტაიმსი" მსურველებს კოსტარეკასა და შოტლანდიაში იწვევს, "დეილი ტელეგრაფი" - არაგონსა და კატალიონიაში. ისე, იმ მოხეტიალებს, რომელთაც ყველაზე დიდი ვნება სამხრეთ ამერიკასთან აკავშირებთ, ვაცნობებთ, რომ ამ არეულ მსოფლიოში ყველაზე საყვარელ მიმართულებად სწორედ სამხრეთ ამერიკა რჩება. შტატებიდანაც ტურისტები ეგზოტიკურ აღმოსავლეთზე ოცნებას თავს ანებებენ და მექსიკის სანაპიროებზე გარუჯვასა და კარიბის ზღვაში ბანაობას არჩევენ. თანაც, იქ ხომ ახლა გაგანია სეზონი...

კალენდოსკოპი

შვარსნებარმა ტანკი იყიდა

ჰოლივუდური ბოევიკების გმირება, რომელთაც, ცხადია, ერაყის ომი უყურადღებოდ არ დარჩენიათ, სხვა მსახიობებისგან განსხვავებული აზრი გამოთქვენ: ისინი ანგლო-ამერიკული კოალიციის მხურვალე მხარდამჭერები არიან.

ასე, ბრიუს ვილისმა თეთრ სახლს ტერორისტებთან ბრძოლაში დახმარება შესთავაზა. მას არც არნოდ შევარცნევური ჩამორჩა და ტანკი იყიდა. მართალია, უცნობია, სად აპირებს ამ მანქანით სიარულს - სპარსეთის ყურის რაიონში თუ ქუჩა-ქუჩა. ამჯერად ტანკი მისი რესტორნის, Shatzi-ს გვერდით დგას.

შვარცნევურის მიერ შექმნილი სატრანსპორტო საშუალება ავსტრიული ტანკის, Pinzgauer-ის ერთერთი სახეობაა - თავად მსახიობი ოდესლაც ავსტრიის ჯარში მსახურობდა.

თურმე, საკუთარ ტანკზე მსახიობი დიდი ხნის განმავლობაში ოცნებობდა. თებერვალში, ოპიანოს შტატში ყოფნის დროს, მან სამხედრო მუზეუმში 47 ტონიან ტანკს მიაკითხა, რომელიც მუზეუმს 2000 წელს თვითონ აჩუქა. მსახიობმა მანქანას დაჯავშნულ გვერდზე ხელი მოუსვა და თქვა: "ხომ გითხარი, დავბრუნდებოქი". მისი ახლობლები ყვებიან, რომ მას შემდეგ მსახიობმა მოიწყინა, მაგრამ ახლა, საკუთარი ტანკის შექმნის შემდეგ, ის კვლავ ბედნიერად გრძნობს თავს.

ძალი თუ კაცი

სალმა შაიეკი ამტკიცებს, რომ ძალი სჯობია. სალმას ორი ძალი ჰყავს და უკანასკნელი ორი წელი ედვარდ ნორტონს ხედება.

ედვარდი პოპულარული მსახიობია, პირველად დეტექტიურ ფილმში, "პირველყოფილ შიმში" გამოჩნდა ეკრანებზე. ერთობ წარმატებული დებიუტი იყო: "ოსკარზეც" წარადგინეს და "ოქროს გლობუსიც" მიანიჭეს. ამის შემდეგ მან კიდევ რამდენიმე გახმაურებულ სურათში ითამაშა: "ყველა ამბობს, რომ მიყვარხარ", "ხალხი ლარი ფლინტის წინააღმდეგ" და სხვ. როგორც ხედავთ, მთლად აბურჩად ასაგდები კაცი არაა.

მიუხედავად ამისა, მისი "ოსკაროსანი" სატრფო იმეორებს, რომ პარტნიორის არსებობა და სიყვარული სრულიად განსხვავებული ცნებებია. ერთერთ ინტერვიუში მან განაცხადა: "ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ ვილაყა ყოველთვის შენს მხარეზე იყოს. ეს ყოველთვის შეყვარებული როდია - ზოგიერთი ადამიანისთვის ძალიც კმარა. თან ეს უფრო იოლია, ვიდრე საყვარლის პოვნა".

და მაინც, თუმცა ორი ძალი ჰყავს, სალმა არც ედვარდს ეშვება: "აღმოვაჩინეთ, რომ სიყვარულის დასამტკიცებლად ქორწინების მოწმობა სულ არაა საჭირო".

დღეს

სამხატვრო, 1 აპრილი

1924 წელს HMV-მა პირველი ავტომატური მირაჟი გამოუშვა.

1204 წელს გარეკიცა საფრანგეთისა და ინგლისის ევროპული ეკონომიკური კავშირი.

1948 წელს ბერლინის გაერო დანიი იმია, რომ რუსები ამომხდენ დასავლეთ ზონაში მიშველ ვილა საავტომობლო ვა სატრფო ზესა.

1960 წელს გაემუქ "ტრასი" - მილიონობის პირველი ამინდის სატრფო.

1999 წელს მრძლიურ კანადაში ინუიტების ატკინობას ახლა ტერატორია, წეწავები გამოუყვეს.

2001 წელს ზელსელებს მარკამეკია და პოლიციელმა პრის ორდონი მუღა-მუღოს მუშვეს. ჯეღარკის დააბამის ატკინდაიის ყოველი პრეზიდენტი წლიშინ მუღაშვერა.

© GRAPHIC NEWS

გეოგრაფია

გეოგრაფიკი

სახეობრივად

საქართველოს რეგისტრირებული ინტელექტუალური საკუთრების მფლობელები

საქართველოს რეგისტრირებული ინტელექტუალური საკუთრების მფლობელები

საქართველოს რეგისტრირებული ინტელექტუალური საკუთრების მფლობელები

საქართველოს რეგისტრირებული ინტელექტუალური საკუთრების მფლობელები

საქართველოს რეგისტრირებული ინტელექტუალური საკუთრების მფლობელები

საქართველოს რეგისტრირებული ინტელექტუალური საკუთრების მფლობელები

ვან გოგის საპაირო ბურთით მოგზაურობს

ყველაზე დიდი ავტოპორტრეტი

30 მარტს, ვან გოგის დაბადების დღეზე, დიდი მხატვრის სამშობლოში გამწვანებული გოგონები შექმნილია...

კვლავ ორეულაზის შესახებ

ბრიტნი სპირსი

ლოს-ანჯელესის ახალი რეკლამის გადაღებები მიმდინარეობს. ერთმა იაპონურმა ჩაის კომპანიამ თავისი ახალი პროდუქტის, G.G.Tea-ს პოპულარიზაციისთვის ბრიტნი სპირსი და...

შპარსნებარმა ტანკი იყიდა

პოლიფუდური ბოვიეების გმირებმა, რომელთაც, ცხადია, ერაყის ომი უყურადღებოდ არ დარჩენია...

რება შესთავაზა. მას არც არნოდ შვარცნეგერი ჩამორჩა და ტანკი იყიდა. მართალია, უცნობია, სად აპირებს ამ მანქანით სიარულს...

რომელიც მუზეუმს 2000 წელს თვითონ აჩუქა. მსახიობმა მანქანას დაჯავშნულ გვერდზე ხელი მოუსვა და თქვა: "ხომ გითხარი, დავბრუნდები მითქმე". მისი ახლობლები ყვევანიან, რომ მას შემდეგ მსახიობმა მოიწყინა...

ყველაზე სულელი ამერიკელი

"პოპის ყოფილი მეფე", მაიკლ ჯექსონი, თანამემამულეებმა ყველაზე სულელ ამერიკელად აღიარეს. გამოკითხულთა 80-მა პროცენტმა განაცხადა, რომ უკანასკნელი წლის განმავლობაში მასზე მეტი და მასზე დიდი სისულელე არავის უთქვამს და ჩაუდგინა.

მაიკლ ჯექსონი

ლი კომპაქტ-დისკის, To Whom It May Concern-ის წარმატებისთვის ზრუნავს. "კარგა ხანი დამჭირდა იმის მისახვედრად, რომ ის ყველაფერს ხალხის დასახება აკეთებ-

დ". ალბათ, ცოტა ხანში ლაიზა იმასაც მოჰყვება, რა დაუშავებს ნიკოლას ქეიჯმა, რომელთანაც სულ სამი თვე იცხოვრა, და მუსიკოსმა დენი კიოფმა, მისი შვილების მამამ.

თუმცა, სწორედ ის ხალხი, რომლის "დასახებადაც ჯექსონი ყველაფერს აკეთებდა", ამტკიცებს, ეს ქორწინება საერთოდ ფიქტიური იყო და ორივე მხარეს საკუთარი მიზნების მისაღწევად აწყობდა: მაიკლს უნდოდა, თავის არატრადიციული სექსუალური ორიენტაციის შესახებ ჭორები აღეკვეთა, ლაიზა მარიამ კი საზოგადოებას საკუთარი თავი შეახსენა. თუმცა, ამ წყვილის შესახებ ჭორები დღესაც დავის. მაგალითად, "გლოუზში" სულ ახლახანს გამოქვეყნდა ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ ჯექსონის ახლანდელი მეუღლის, დევი როუს მიერ გაჩენილი შვილი სინამდვილეში ლაიზა მარიამ პრესლის შვილია, ხელოვნური ჩასახვის გზით დაბადებული. ამის დამამტკიცებელ საბუთად პლასტიკური ქირურგიის ერთი ცნობილი სპეციალისტის სიტყვები მოჰყავთ, რომელიც ამბობს, ლაიზა მარიამ და პრინც მაიკლ უფროსი ერთმანეთს ძალიან ჰგავნან, და ზუსტად ერთნაირი ცხვირი და შუბლი აქვთო. ლაიზა მარიამ ამ თეორიას სასტიკად უარყოფს, მაიკლი კი დუმს. ის ყოველთვის იმაზე ოცნებობდა, რომ მის შვილს მისი და ელვისის გენები ჰქონოდა.

კროსვორდი

Crossword puzzle grid with clues in Georgian and a dinosaur illustration in the center.

NeoMedia advertisement for 'Discover Georgia' digital encyclopedia. Includes a CD-ROM image and promotional text.

Advertisement for 'სალხინო' (Salhino) Georgian encyclopedia. Includes text about its content and availability.